

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP DONDERDAG 9 OKTOBER 2008 OM 19.30 UUR

Voorzitter: burgemeester B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman.
Wethouders: de heer M. Divendal, de heer J. Nieuwenburg, de
heer C. van Velzen, mevrouw H. van der Molen.

Aanwezig zijn 35 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GLH), de heer A.J. van den Beld (VVD), mevrouw P.J. Bosma-Piek (VVD), de heer W.A. Catsman (CDA), mevrouw D. Eikelenboom (VVD), de heer drs. P.G.M. Elbers (SP), de heer J. Fritz (PvdA), mevrouw M.F. Funnekotter-Noordam (VVD), de heer M.L. Hagen (VVD), de heer P.J. Heiliegiers (VVD), de heer S.J.A. Hikspoors (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GLH), mevrouw A.L.M.G. de Jong (GLH), de heer C. Kaatee (PvdA), mevrouw J.M.J. Kropman (PvdA), mevrouw J. Langenacker (PvdA), de heer C.J. Nagtegaal (SP), mevrouw F. de Leeuw-Kleuver (SP), mevrouw M. Lodeweegs (PvdA), de heer J.W. van den Manakker (SP), de heer L.J. Mulder (GLH), de heer A. Overbeek (PvdA), de heer O. Özcan (PvdA), mevrouw S. Özoğul-Özen (SP), de heer dr. C.J. Pen (CDA), de heer F.H. Reeskamp (D66), de heer J.A. de Ridder (PvdA), de heer B.C. Roos (SP), de heer mr. T.J. Vreugdenhil (ChristenUnie/SGP), de heer C.A.S. de Vries (Partij Spaarnestad), de heer J. Vrugt (Actiepartij), de heer P.A. Wever (SP), mevrouw L.C. van Zetten (D66) en mevrouw M. Zoon (PvdA).

Afwezig zijn de heer J.A. Bawits (OP), mevrouw M.J.M. Keesstra-Tiggelman (CDA), de heer J.J. Visser (CDA) en mevrouw M. Zoon (PvdA).

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is geopend. We hebben bericht van verhindering van de heer Bawits, de heer Visser en mevrouw Keesstra. Ik heb de heer Reeskamp ook nog niet gezien. Komt hij?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik verwacht hem wel.

Mevrouw KOPER: Mevrouw Zoon is ook afwezig.

VRAGENUUR

De VOORZITTER: Er zijn vragen aangemeld door mevrouw Hoffmans over jachthavens in de gemeente Haarlemmerliede. Het woord is aan u.

Mevrouw HOFFMANS: Ik val maar met de deur in huis. Er stond deze week een artikel in de krant over het sluiten van jachthaven Poolman in Penningsveer en GroenLinks heeft daar een aantal vragen over:

Wat is het verband tussen de sluiting van de jachthaven Poolman en het tekort aan ligplaatsen van de gemeente Haarlem?

Heeft de gemeente Haarlem het recreatieschap verzocht ligplaatsen te creëren?

Zo ja, was u ervan op de hoogte dat dit tot gevolg zou hebben dat jachthaven Poolman zou moeten verdwijnen?

Voelt u zich verantwoordelijk voor het feit dat het recreatieschap de huur van Poolman heeft opgezocht en dat oplossingen voor Haarlem dus problemen voor derden betekenen?

Bent u het met ons eens dat het tekort aan ligplaatsen slechts wordt verplaatst in plaats van opgelost?

Wanneer denkt u de ligplaatsen in dit gebied te realiseren?

Bent u bereid om met het recreatieschap in gesprek te gaan over de mogelijkheid om het contract met Poolman te verlengen tot het moment dat de ligplaatsen voor Haarlem gerealiseerd kunnen worden?

De VOORZITTER: Wethouder Divendal.

Wethouder DIVENDAL: Er is geen direct verband tussen de sluiting van de jachthaven Poolman en het ligplaatsentekort in Haarlem en omgeving. De jachthavenontwikkeling bij Penningsveer is een autonome ontwikkeling en een rechtstreekse reactie op een verzoek van de gemeente Haarlem. Deze wens van de gemeente Haarlemmerliede/Spaarnwoude leefde al langer en de gemeente Haarlem heeft geen verzoek hoeven in te dienen bij het recreatieschap voor ligplaatsen bij Penningsveer omdat de buurgemeente daar al veel langer mee bezig was. Toen wij constateerden dat we ten gevolge van het verdwijnen van ligplaatsen bij het Schoteroog te maken kregen met minder ligplaatsen, is met de buurgemeente bekeken of dit meegenomen kan worden voor mensen uit Haarlem die daar een ligplaats hebben.

Dan vraagt u of ik op de hoogte was van het feit dat dit gevolgen zou hebben voor jachthaven Poolman. Dit was ik tot vorige week donderdag niet. Het recreatieschap heeft besloten om de huur van Poolman op te zeggen. Ik heb aan het recreatieschap gevraagd om goed te bekijken wat dit betekent voor de ligplaatshouders daar.

Het is niet zo dat er minder ligplaatsen terugkomen in het gebied Penningsveer. Er komen meer ligplaatsen terug op het gebied van een volwaardige jachthaven dan het aantal boten dat nu bij Poolman ligt. Er spelen bij het recreatieschap dus meer dingen mee om het contract met Poolman op te zeggen, maar er komen meer ligplaatsen terug in dat gebied. Ik heb het recreatieschap gevraagd welke mogelijkheden dit biedt aan de mensen die bij Poolman liggen.

U vraagt wanneer we ligplaatsen denken te realiseren, maar dat is dus niet aan de orde. Wij gaan daar geen ligplaatsen realiseren. Het is de zaak van een ontwikkelaar en de gemeente Haarlemmerliede/Spaarnwoude.

In antwoord op uw laatste vraag. We zijn het gesprek met het recreatieschap op een andere manier aangegaan door meer te denken vanuit het oogpunt van de ligplaatshouders, kijken of zij gefaciliteerd kunnen blijven, zoals we in Haarlem ook doen.

Mevrouw HOFFMANS: Ik heb een aantal aanvullende vragen. Er is natuurlijk wel een soort volgordelijkheid. U bent het toch met mij eens dat naar aanleiding van uw gesprek met het recreatieschap de huur met jachthaven Poolman is opgezegd? Of ga ik dan tekort door de bocht?

Wethouder DIVENDAL: Dat is absoluut niet waar. De gemeente Haarlemmerliede/Spaarnwoude heeft al heel lang plannen om een volwaardige

jachthaven te realiseren bij Penningsveer. In dat verhaal zit Poolman op een locatie die de ontwikkeling van een volwaardige jachthaven voor Haarlemmerliede in de weg zit. Daarom is het contract opgezegd. Het is wel zo dat wij later, toen we geconfronteerd werden met het tekort aan ligplaatsen voor Haarlemmers, hebben gezegd dat we er dus rekening mee moeten houden dat er bij Penningsveer een volledige jachthaven met meer plaatsen terugkomt.

Mevrouw HOFFMANS: Denkt u dat het contract met Poolman ook zou zijn opgezegd als Haarlem niet verlegen zat om ligplaatsen?

Wethouder DIVENDAL: Ja, dat durf ik met zekerheid te zeggen.

VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Er is een motie vreemd aan de orde van de dag ingediend. Die hebt u allemaal gekregen. Het voorstel is om deze te behandelen na de reguliere agenda. Ik neem aan dat u daarmee akkoord gaat.

Dan is door D66 gevraagd om agendapunt 10 op te waarderen naar een besprekspunt. Ik neem aan dat u dat ook goed vindt. Het college heeft er overigens behoefte aan om voorafgaand aan de behandeling van dat punt het een en ander naar voren te brengen over recente ontwikkelingen in dit dossier.

Ten slotte heeft de heer Heiliegiers van de VVD mij niet gevraagd of we van agendapunt 6 een hamerstuk met stemverklaring kunnen maken. Dat hebben we toegestaan omdat hij dan zijn maidenspeech/stemverklaring gaat houden.

Mevrouw VAN ZETTEN: De heer Heiliegiers is D66 voor, want wij wilden agendapunt 6 ook opwaarderen.

De heer CATSMAN: Het CDA wil de agendapunten 5 en 7 opwaarderen voor een kleine stemverklaring.

De VOORZITTER: Akkoord. Dit is de agenda.

VASTSTELLING ONTWERPNOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DONDERDAG 28 AUGUSTUS 2008 OM 19.30 UUR EN VAN DONDERDAG 18 SEPTEMBER 2008 OM 19.30 UUR

De heer DE VRIES: Ik heb een opmerking over de notulen van 28 augustus 2008. Nogmaals mijn complimenten voor de notuliste. Op 567 wil ik een kleine correctie aanbrengen. Daar staat: "met uitzondering van slechts enkele partijen zijn de ontvangen scholingsgelden beperkt". Ik begrijp daaruit dat deze gelden nagenoeg niet zijn uitgegeven. Verder heb ik een opmerking over de notulen van 18 september 2008. Op pagina 581 doet u een mededeling, mijnheer de voorzitter. U hebt het over het raadslid De Vries, dat geniet van een vakantie, "al dan niet verdiend". Ik vraag me in alle ernst af wat u daarmee bedoelt, voorzitter. Ik kan me niet herinneren dat u dit ooit over bijvoorbeeld de heer Kaatee hebt gezegd. Waaraan heb ik dit verdiend?

De VOORZITTER: Laat ik het erop houden dat ik ontzettend blij bent dat u weer terug bent. Hartelijk welkom. Het is fijn dat u genoten hebt van een ongetwijfeld welverdiende vakantie. Mijnheer Reeskamp?

De heer REESKAMP: Van de orde. We hebben afgesproken dat deze vergaderingen via het internet te beluisteren zijn. Bij de laatste drie commissievergaderingen was dit niet het geval. Ik weet niet of het vanavond het geval is. Daarbij worden de notulen niet meer in briefvorm rondgestuurd en deze notulen waren pas deze middag digitaal beschikbaar op het internet. Ik ben er niet toe gekomen om ze door te lezen en ik denk dat hetzelfde geldt voor anderen met een drukke baan. Ik ga ervan uit dat ze goed zijn, maar misschien is het mogelijk om de notulen minimaal drie tot vier dagen voor de vergadering op BIS te zetten.

De VOORZITTER: Dat is ook de bedoeling en ik geloof ook het gebruik, maar deze keer ging het niet goed. Ik hoor van de griffier dat er technische problemen zijn waardoor er ook vanavond geen internetuitzending gaande is.

De heer REESKAMP: Dan is het handig dat dit op de website vermeld staat voor de mensen die wij als raadsleden erop wijzen dat ze niet meer hiernaartoe hoeven te komen.

De VOORZITTER: Ik hoor van de griffier dat dit vanmiddag technisch niet mogelijk was.

INGEKOMEN STUKKEN

De VOORZITTER: Wie wil hierover het woord voeren?

Mevrouw EIKELENBOOM: De VVD wil graag VIc agenderen in de commissie Beheer, omdat we aanvullende vragen hebben.

De VOORZITTER: Akkoord.

De heer REESKAMP: Wij willen graag stukken IIIe tot en met IIIh ter kennisneming bij de commissiestukken voegen.

De VOORZITTER: Goed.

De heer MULDER: Wij bespreken IIIe, de brief van het Ministerie van Verkeer en Rijkswaterstaat, graag in de commissie Ontwikkeling vanwege de mogelijkheid dat er een afstemmingsprobleem ontstaat. Voor het geval dit niet nodig is, willen we het stuk graag ter kennisname agenderen.

De VOORZITTER: Dat is hetzelfde dat de heer Reeskamp vroeg, dus dat is goed. Het komt ter kennisname naar de commissie. Dan zijn dit de ingekomen stukken.

UITVOERINGSKREDIET VOOR UITWERKEN RUIMTELIJK-FUNCTIONEEL PROGRAMMA VAN EISEN BEELDPLAN SPAARDAMSEWEG TOT VO/DO

De VOORZITTER: Het enige overgebleven hamerstuk is bij dezen vastgesteld.

BESPREEKPUNTEN

PLAN VAN AANPAK HAARLEM KLIMAATNEUTRAAL

Mevrouw FUNNEKOTTER: Dit is een erg uitgebreide nota, waar – zoals ik gezegd heb in de commissie – de VVD uitermate blij mee is. Klimaat is een zaak die we serieus moeten nemen. Zoals ik in de commissie zei, is Pieter Winsemius hier al in de jaren tachtig mee begonnen met ‘een beter milieu begint bij jezelf’. Wat dat betreft, zijn we het allemaal eens.

Het is een uitgebreide nota met verschillende ideeën. Het is een dermate groot boek dat ik er behoorlijk wat tijd voor heb uitgetrokken om de ideeën op me in te laten werken. Vervolgens heb ik gekeken naar de scenario's. Eigenlijk worden er drie scenario's aan ons voorgelegd. In scenario 1 wordt voorgesteld een beperkte bijdrage van 72.000 euro uit de algemene middelen. Scenario 2 heeft het over 200.000 euro en scenario 3 gaat over 332.000 euro. Met dank aan de heren van de afdeling Milieu heb ik me hierin verdiept. Inmiddels heb ik meegekregen dat scenario 1 sowieso van tafel is, want als we dit scenario kiezen, krijgen we geen subsidie. Het is natuurlijk zaak om de SLOK-gelden die ter beschikking worden gesteld naar ons toe te trekken. We gaan dus sowieso uit van scenario 2. Scenario 3 schetst een situatie waar 130.000 euro meer gevraagd wordt.

Nu heb ik wel een vraag aan de wethouder, want de VVD zou daar misschien over na willen denken. Met nadruk op het woord 'misschien'. Het klimaat is iets anders wat financiën betreft. Wij willen graag weten wat het college meer lijkt te kunnen doen van de 130.000 euro die het grote verschil met scenario 2 vormt. Als VVD willen we altijd graag een kosten/batenplaatje hebben en dus willen we graag weten wat het zou kunnen opleveren aan besparingen. Wij denken aan het mooie ideeënboek, waarvoor dank aan iedereen die hieraan meegewerkt heeft. Iedereen heeft hiervoor ideeën in de bus kunnen doen en des te meer leeft het onder ons allen. Maar sinds de film van Al Gore is dat ook geen nieuwtje meer. Het is gewoon een noodzakelijkheid. Ik wil dus graag het kosten/batenplaatje weten.

De VVD stelt voor om uit elk kopje één item te kiezen. Die kunnen we targets noemen. Dan kunnen we kijken of we deze halen en kunnen wij erop afgerekend worden. We kunnen natuurlijk veel mooie andere plannen hebben, maar dit lijkt me een goede aanzet. Wij zouden graag 'klimaatneutraal' uit het kopje Groen willen zien. We willen ook graag het kennisplatform zien voor ondernemend Haarlem. Wij denken dat daar de grootste slag te maken is en onder andere de Industriering en het MKB dringen hier hard op aan. De ondernemers hebben over het algemeen niet veel tijd om lang te zoeken naar oplossingen en dus dringen zij aan op dit platform. Als laatste wil ik hier 'verkeer' aan toevoegen.

Mevrouw HOFFMANS: Ik heb een vraag en een opmerking. Ten eerste begrijp ik niet wat u net aan het doen was. Was u prioriteiten aan het stellen voor het college?

Mevrouw FUNNEKOTTER: Ik hield een betoog. Daarvoor ben ik hier in de raad.

Mevrouw HOFFMANS: U noemde een aantal voorbeelden. Wat wilde u daarmee zeggen?

Mevrouw FUNNEKOTTER: Die gebruikte ik om mijn betoog kracht bij te zetten.

Mevrouw HOFFMANS: Maar wat wilt u ermee zeggen?

Mevrouw FUNNEKOTTER: Daarmee wil ik zeggen dat de VVD al 25 jaar geleden begonnen is om dit onderwerp op de agenda te zetten; dat wij blij zijn dat dit nu gebeurt; dat wij een aantal vragen hebben bij de verschillende scenario's; en dat ik die vragen opgehelderd heb gezien bij de afdeling Milieu. Nu rest mij nog een vraag aan de wethouder.

Mevrouw HOFFMANS: Ik hoor u zeggen dat u milieu ontzettend belangrijk vindt en dat doet mij natuurlijk deugd, maar ik hoop wel dat u dit laat zien in uw verdere keuzes. Vooralsnog hoor ik de VVD vooral pleiten voor parkeergarages en dat auto's de binnenstad door moeten kunnen.

Mevrouw FUNNEKOTTER: We hebben het nu over deze nota. Op een ander moment kan ik met u andere discussies aangaan. We hebben vandaag een filevrije dag gehad. Ik stond niet in de file. Daarvoor heb ik mijn werktijden aangepast. Ik vind dit een beetje een flauwe discussie. Ik wil graag antwoord van de wethouder krijgen op de vraag wat het verschil is tussen scenario 2 en scenario 3.

Mevrouw HOFFMANS: Mevrouw Funnekotter, mag ik u nog een vraag stellen? Dat u zegt dat mijn opmerking flauwekul is, betekent voor mij dat u er niets van hebt begrepen. Het idee achter het plan van aanpak Haarlem Klimaatneutraal is dat dit onderwerp doorwerkt in heel veel facetten van de gemeente Haarlem, omdat we anders niets bereiken en zeker geen klimaatneutraal Haarlem.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Waarom komt u dan met een parkeergarage? Het gaat toch over alle facetten? Dat wordt in de nota gezegd.

Mevrouw HOFFMANS: Dus het gaat onder andere over parkeergarages. Mijn vraag is daarom of u bereid bent om uw verdere keuzes af te laten hangen van het doel dat Haarlem klimaatneutraal moet zijn in 2030.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Dat denk ik zeer zeker. Ik denk ook dat het een van de redenen is om een parkeergarage te hebben, zodat we minder autobewegingen hebben in de stad. Dat is onze visie.

Mevrouw HOFFMANS: Dan staan onze visies lijnrecht tegenover elkaar. Dat hebben we bij dezen maar weer eens vastgesteld, helaas.

De VOORZITTER: Dank u wel, dames. De SP.

Mevrouw DE LEEUW: Voorzitter, het meerjarenplan om Haarlem in 2030 en de eigen organisatie in 2015 klimaatneutraal te krijgen, vinden wij uitstekend. Er staan mooie ideeën in het programma. Eneco en Nuon hebben plannen gemaakt en ook de Hogeschool INHolland, het bedrijfsleven en de Waarderpolder, die daarvoor veel subsidie gekregen hebben – zoals ik hoorde van een raadslid die dit weten kan. Ook bij de gemeente zijn veel mooie ideeën die nog niet uitgewerkt zijn, zoals de inrichting van de openbare ruimte met een voorkeur voor de fiets en voetganger. Maar in het coalitieprogramma wordt ook gesproken over ruimte voor openbaar vervoer, zoals het eurobusje op koopavonden. Alleen de woningcorporaties hebben concreet toegezegd

van hun reserves 65 miljoen euro te gaan investeren in isolatie en duurzaam bouwen. Dit is heel goed.

Al met al is het een grote zak met ideeën, maar nog niet erg concreet. Bovendien hangen ze af van subsidies die het Rijk en de provincie gaan geven en de bijdrage van Eneco, Nuon en het bedrijfsleven. U wilt daarom een kapstokconvenant, waaraan de partners hun eigen plan tot besparing en duurzaamheid kunnen hangen en tegelijkertijd hun financiële bijdrage kunnen geven. Er moet beroepsmatig gewerkt worden in communicatie en het binnenhalen van subsidies om samenwerkende partners te interesseren en draagvlak te krijgen bij bedrijven, onderwijs, wijken en de bevolking. Pas na ondertekening van het convenant weten we precies hoe het zit. Wij zijn ons ervan bewust dat er veel werk verzet moet worden, maar dat de kost hier voor de baat uitgaat. Wij zijn daarom wel van mening dat tot en met 2009 volstaan kan worden met de financiering van het college, maar dat op den duur scenario 3 nodig zal zijn voor het geval de partners van de gemeente met concrete toezeggingen voor de komende jaren komen. In dat geval hebt u nog ruimte voor nieuw beleid vanaf 2010.

Ten slotte uw stelling dat duurzaam bouwen gekoppeld aan gedragsverandering leidt tot een duurzame huishouding. Wij willen u daarbij helpen. Voor mensen die bewust om willen gaan met energie bestaat er het prepaidstelsel. Het zou goed zijn dat Nuon dat beschikbaar stelt voor wie dat wil, net zoals Eneco en Essent dat doen. Ik wil graag een motie aan u voorleggen om uw best te doen dit bij Nuon te bepleiten.

Motie 9/1 Goed voor de portemonnee en goed voor het milieu

“De gemeenteraad van Haarlem

Overwegende dat:

energie een duurzaam product is waar we bewust mee behoren om te gaan;

er veel energie verspild wordt;

veel milieubewuste mensen graag hun steentje bij willen dragen door minder gas en elektra te verbruiken;

er een ideaal systeem bestaat om gas- en elektraverbruik in de gaten te houden, bekend als het prepaidstelsel.

Besluit het college te verzoeken van om met Nuon in contact te treden en te verzoeken om in navolging van Essent en Eneco, hun klanten op vrijwillige basis, een prepaidstelsel aan te bieden, en voorts alle stappen te ondernemen die daarvoor nodig zijn.”

Ondertekening: SP.

Dan heb ik nog vier concrete vragen. Wilt u de landelijke maatregel voor stimulering en subsidie van zonne-energie wat eenvoudiger regelen voor de burger? De corporaties investeren 65 miljoen euro in energiezuinige maatregelen en het college was nog in onderhandeling met Eneco. Wat is hier concreet uit gekomen? Zijn er al definitieve toezeggingen in het antwoord aan Haarlem? Wordt de speciale Klimaatbijlage van het Haarlems Dagblad ook huis-aan-huis bezorgd? Niet iedereen heeft die krant.

De heer REESKAMP: Voorzitter, mag ik interrumpen? De SP pleit in haar motie voor een soort prepaidenergiesysteem. Op zich klinkt dit aardig, maar legt u zich daarmee niet bij voorbaat neer bij het feit dat een aantal gezinnen geen andere keuze heeft dan dat ze zoiets in huis heeft?

Mevrouw DE LEEUW: Wij gaan voor een prepaidstelsel op vrijwillige basis. Als je dat hebt, krijg je behoorlijk inzicht in je verbruik. Je kunt pieken direct zien en erop inspelen. Dat is de opzet.

De heer REESKAMP: Zo gek is dat niet, maar je zet toch de eerste pas in een systeem waarin je bijvoorbeeld ook prepaid winkelen en van alles krijgt. Ik verbaas me erover.

Mevrouw DE LEEUW: Het gaat om de vrijwillige basis en die keuze is er nu niet.

De VOORZITTER: Dank u. We gaan naar mevrouw Hoffmans.

Mevrouw HOFFMANS: Allereerst wil GroenLinks het college complimenteren met de voortvarende aanpak waarmee het de motie van GroenLinks – die raadsbreed is aangenomen – heeft opgepakt. We kunnen ons in ieder geval erg vinden in de aanpak. Ik heb ook begrepen dat Haarlem hierin een voorbeeldfunctie voor andere gemeentes gaat vormen. Er zijn ontzettend veel partijen bij betrokken geweest en er is een heel breed draagvlak gecreëerd. Volgens ons is dat de enige manier om de ambities waar te kunnen maken. Dat is dus hartstikke goed.

Laat het duidelijk zijn dat ambitie mooi is, maar dat we resultaat willen. Zowel Haarlem als de ambtelijke organisatie wordt niet klimaatneutraal van ambitie alleen. Dat mag helder zijn. We moeten ons dus realiseren dat de wens voor een klimaatneutraal Haarlem consequenties heeft voor allerlei andere keuzes die we gaan maken, bijvoorbeeld op het gebied van de ruimtelijke ordening en verkeer. Denk daarbij bijvoorbeeld aan functiemenging van wonen en werken dicht bij elkaar, winkels dicht bij woningen, zorgen dat mensen zo min mogelijk hoeven reizen, concentratie van voorzieningen op knooppunten van het openbaar vervoer en de verkeerscirculatie van de binnenstad. We moeten nu echt kiezen voor openbaar vervoer en de fiets in plaats van de auto. Dus moeten we geen parkeergarages in het centrum willen bouwen.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Mag ik een opmerking maken? Maakt u alle onderwerpen die de stad raken ondergeschikt aan het klimaatneutraal programma?

Mevrouw HOFFMANS: Ik begrijp natuurlijk dat er meer afwegingen zijn dan Haarlem Klimaatneutraal. Maar de andere kant is dat er geen stad in Europa meer is die het in zijn hoofd haalt om een parkeergarage in de binnenstad te bouwen.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Dat laatste lijkt me niet.

Mevrouw HOFFMANS: Als wij dit doen, zijn we hiermee echt een rare uitzondering.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Wanneer we dat niet doen.

Mevrouw HOFFMANS: Wanneer we dit wel doen, mevrouw Funnekotter.

De heer HAGEN: Begrijp ik dat u Haarlem Klimaatneutraal wilt gebruiken om een parkeergarage te voorkomen? Is dat de inzet van GroenLinks in de discussie van vanavond?

Mevrouw HOFFMANS: Nee, mijnheer Hagen. Ik gebruik het als voorbeeld. Het gaat mij erom dat we ons moeten realiseren dat we dit integraal moeten aanpakken en dat het heel veel consequenties heeft voor keuzes binnen andere beleidsterreinen. Daarmee richt ik me niet alleen tot het college, maar juist tot ons als raad.

Mevrouw VAN ZETTEN: Mag ik mevrouw Hoffmans iets vragen? We zijn het afgelopen jaar bezig geweest met het onderzoeken van de hov-tunnel voor de Zuidtangent. Ik heb wel eens gemerkt dat u niet heel zeker in die discussie staat. U bent een aantal keer van standpunt veranderd. Of u hebt er in ieder geval vraagtekens bij gezet. Betekent uw betoog dat u nu duidelijk tegen die tunnel bent?

Mevrouw HOFFMANS: Nee. We hebben het al vaak uitgelegd, maar ik wil het nog wel een keer doen. We zijn heel erg voor het hoogwaardig openbaar vervoer. Laat dat vooropstaan. Wij hebben nog geen keuze voor de tunnel gemaakt omdat we eerst willen weten waar we precies ons geld aan uitgeven en of een bovengrondse variant net zo goed of misschien zelfs beter is voor minder geld.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Gaat dit nog over de nota?

Mevrouw HOFFMANS: Ik geef antwoord op een vraag van mevrouw Van Zetten.

De VOORZITTER: Dank u dat u zo goed meehelpt. Het is keurig dat mevrouw Hoffmans beknopt antwoord geeft op deze vraag, maar daarna moeten we weer terug naar het onderwerp.

Mevrouw HOFFMANS: Ik begrijp wel dat mensen reageren op mijn voorbeelden, maar nogmaals, ik pleit hier voor een integrale aanpak. Dat is waar mijn verhaal over gaat.

Wat nog ontbreekt in het plan is dat er nog geen concrete doelstellingen zijn geformuleerd, maar volgens mij realiseert de wethouder dit ook. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de doelstelling dat wij binnen een aantal jaar onafhankelijk worden van fossiele brandstoffen. Ik wil de wethouder vragen wanneer deze doelstellingen er komen en hoe de raad gaat controleren dat die doelen worden gehaald. Hoe gaat u de resultaten van dit plan van aanpak aan de raad laten zien? We willen natuurlijk graag horen wat er wel en niet lukt en wat precies de effecten van de maatregelen zijn. Daarnaast willen we dat de resultaten voor de burger op een aansprekende manier zichtbaar worden, zodat mensen worden gestimuleerd om hun steentje bij te dragen.

Om de kans op succes te vergroten willen wij – mede namens de PvdA, SP en Actiepartij – een motie indienen waarin wij besluiten om te kiezen voor scenario 3 in plaats van scenario 2 en de dekking te bepalen tijdens de behandeling van de aankomende begroting.

Motie 9/3 Klimaatneutraal scenario 3

“De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op donderdag 9 oktober 2008;
9 oktober 2008

Overwegend dat:

de gemeenteraad zich op 29 maart 2007 unaniem heeft uitgesproken voor een klimaatneutraal Haarlem in 2030 en een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2015;

de gemeente heeft gekozen voor een unieke bottom-up benadering en daarmee een breed draagvlak heeft gecreëerd voor een ambitieus plan waar menige gemeente een voorbeeld aan kan nemen;

de gemeente daarom alle mogelijkheden zou moeten benutten om dit plan ook werkelijk ten uitvoer te brengen;

de gemeente echter voor de uitvoering van het voorliggende plan van aanpak kiest voor scenario 2, waarbij tevens wordt aangegeven dat er een reële kans bestaat dat op het gebied van subsidiestromen en kennismanagement slagen gemist zullen worden;

En besluit:

voor de uitvoering van de ambities van Haarlem Klimaatneutraal te kiezen voor scenario 3; de dekking van dit voorstel te bepalen bij de behandeling van de Begroting 2009

En gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekening: GroenLinks, PvdA, SP, Actiepartij.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Heb ik de SP net niet voor scenario 2 horen pleiten?

Mevrouw HOFFMANS: Ik weet niet wat er binnen de SP is misgegaan, maar ik heb echt een fiat van de heer Elbers gekregen.

De heer ELBERS: Het is duidelijk. Wij denken dat de uitgaven die nu worden voorbestemd voorlopig voldoende zijn, in afwachting van het concrete convenant waar mevrouw De Leeuw over gesproken heeft. Het is nog niet helemaal duidelijk, maar we denken dat het geld voor 2009 volstaat. Structureel willen we echter scenario 3 hebben. We moeten nu dus zeggen dat het in de begroting voor 2010 en volgende jaren in orde moet zijn. Dat is ons antwoord.

Mevrouw HOFFMANS: Nu kiezen we dus voor scenario 3?

Mevrouw FUNNEKOTTER: Ik begrijp dat de SP nu gaat voor scenario 2.

De heer ELBERS: Het hangt af van de concrete invulling van het convenant.

De VOORZITTER: We zullen zo zien wat er in de motie staat en bij de stemming zien we wat de SP doet.

De heer REESKAMP: Dat lijkt me te makkelijk. De SP heeft de motie mee ingediend, maar voor de stemming trekt ze haar steun weer terug.

De heer ELBERS: Dat is verkeerd geïnterpreteerd. In de motie staat dat hierover in de Begroting 2009 gesproken wordt.

Mevrouw HOFFMANS: Er staat wel degelijk dat we besluiten om te kiezen voor scenario 3 en dat we in de begroting voor 2009 op zoek gaan naar dekking.

De VOORZITTER: We stoppen deze discussie. We zorgen dat de motie wordt rondgedeeld. Dan kunnen we straks kijken wie deze motie steunt.

Mevrouw HOFFMANS: Ik heb nog een motie met handtekeningen van het CDA en de Actiepartij. Er zullen in het kader van Haarlem Klimaatneutraal nog veel plannen ontwikkeld en uitgevoerd worden. Het zou kunnen dat het nodig is dat de gemeente Haarlem naast de gemeentelijke bijdrage een financiële bijdrage aan de plannen levert. Om dat mogelijk te maken, willen we met deze motie de raad vragen om te besluiten het financiële voordeel dat de energiebesparingen opleveren te oormerken voor de verdere uitvoering van het plan van aanpak.

Motie 9/2 Klimaatneutraal besparingen

“De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op donderdag 9 oktober 2008;

Overwegend dat:

de uitvoering van het plan van aanpak voor een klimaatneutraal Haarlem in 2030 en een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2015 leidt tot energiebesparing en dus tot besparing van geld;

er in het kader van Haarlem Klimaatneutraal nog vele initiatieven ontwikkelend en uitgevoerd zullen worden;

het wellicht nodig en wenselijk is dat ook de gemeente Haarlem los van ambtelijke inzet aan deze plannen een financiële bijdrage levert.

Besluit het financiële voordeel die de energiebesparingsmaatregelen de gemeente Haarlem opleveren te oormerken voor de verdere aanpak van Haarlem Klimaatneutraal.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekening: GroenLinks, Actiepartij, CDA.

Mevrouw DE LEEUW: Maar de gemeente stelt toch geld beschikbaar uit de algemene middelen?

Mevrouw HOFFMANS: Voor de ambtelijke inzet. Daarnaast zal de uitvoering van het plan van aanpak ook leiden tot energiebesparing en het geld dat dit oplevert, willen wij besteden aan eventuele projecten en subsidies.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Wat we eventueel zouden kunnen winnen – het kosten/batenplaatje waar wij het over hadden – is dus pas na 2010, 2011 of 2012 in te vullen? We beginnen met een SLOK-subsidie voor vier jaar en ik neem dus aan dat we over een half jaar nog niet weten waar het over gaat.

Mevrouw HOFFMANS: Wilt u dit even herhalen?

Mevrouw FUNNEKOTTER: U – en wij hopen dit met u – gaat ervan uit dat het een kostenbesparing gaat opleveren. Maar de SLOK-gelden worden voor vier jaar gegeven en dus neem ik aan dat we pas over vier jaar een beetje kunnen zien wat het nut en de opbrengst is geweest. Ik neem daarom aan dat we in de volgende periode kunnen zien

wat er aan geld overgebleven is en of de gemeente daar iets mee kan doen. Is dat uw voorstel?

Mevrouw HOFFMANS: Dat vind ik een goede vraag aan de wethouder. Wanneer kunnen wij inzicht krijgen in wat de besparingen precies hebben opgeleverd?

De VOORZITTER: Wie wil er nog iets zeggen? De Partij van de Arbeid.

Mevrouw LANGENACKER: Ik heb bij andere partijen al complimenten voor het college gehoord. Wij willen ze ook graag geven aan het college, omdat het voortvarend de wens van de hele gemeenteraad heeft opgepakt en op een goede manier uitvoert. We hebben samen twee conferenties gehad waar veel verschillende partijen bij betrokken zijn geweest. Inmiddels ligt er voor ons een goed plan van aanpak en ideeënboek. Wij steunen dit natuurlijk.

Zoals we in de commissie hebben gezegd, vinden we dat we door moeten gaan met de vaart en ambitie die er nu in zit. Gezien de toelichting van de wethouder in de commissie, hebben we samen met GroenLinks en een andere partij (waarvan ik de naam niet meer durf te noemen) gesteld dat we de ambitie van scenario 2 niet voldoende vinden. We vinden dat we daarmee een aantal kansen mislopen. Dat betekent dat we scenario 3 graag willen steunen. Zoals GroenLinks heeft aangegeven, betekent dit dat we...

Mevrouw VAN ZETTEN: Mag ik hierover een vraag stellen aan mevrouw Langenacker? In de commissie was u niet zo duidelijk, maar nu kiest u voor scenario 3. Dat betekent 4 fte te betalen uit de algemene middelen. Ik heb echter altijd begrepen dat de Partij van de Arbeid zich zorgen maakt over het te veel aan ambtenaren. De heer Kaatee heeft vele malen het college gekapitteld dat het terugbrengen van het aantal ambtenaren niet snel genoeg gaat. Nu stelt u voor 4 fte extra te dekken uit de algemene middelen. Hoe heeft die omslag zo plaats kunnen vinden?

Mevrouw LANGENACKER: Ten eerste zijn we in de commissie wel duidelijk geweest. We hebben aangegeven dat we graag van de wethouder wilden horen wat de redenen zijn om voor scenario 2 te kiezen. Wij hebben in de commissie gesteld dat de raad duidelijk de doelstelling heeft vastgesteld, namelijk Haarlem klimaatneutraal in 2030. In de commissie heb ik gevraagd of dit mogelijk is met het bedrag dat staat in scenario 1. Daar heb ik de wethouder geen duidelijk antwoord op horen geven. Hij heeft gezegd dat we het moeten monitoren, maar dat we het niet weten en dat het ook een kwestie van geld is. Als het een kwestie van geld is, zijn wij bereid om er meer geld aan te besteden. We hebben in de commissie steeds bepleit dat hiervoor geen beleidsmedewerkers moeten komen. Er moeten geen ambtenaren komen die zich vanuit de afdeling hierop richten. Wij willen juist dat het een bindende factor wordt voor alle krachten in de gemeente – burgers, bedrijven – die hier heel actief mee zijn. Vanuit die organisatie zorgen zij voor beleid waardoor wij onze doelstelling kunnen halen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Misschien fietsen ze heen en weer, maar het blijft in feite 4 fte voor beleidsambtenaren.

Mevrouw LANGENACKER: Dat heb ik de wethouder niet horen zeggen.

De VOORZITTER: Ik denk dat deze discussie niet zo interessant meer is.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Ik had nog twee vragen.

De VOORZITTER: Maar niet meer over die ambtenaren.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Dat is juist mijn favoriete thema. Ik wil graag weten waar het extra geld vandaan komt dat mevrouw Langenacker beschikbaar wil stellen. En ik kan uw redenering niet helemaal volgen. Net als mevrouw Van Zetten denk ik dat we geen extra ambtenaren op deze klus hoeven te zetten. We hoeven er geen papieren tijger van te maken. Denkt u niet dat het beter is om te beginnen met dit haalbare scenario dan dat we inzetten op nog meer (bureaucratische) middelen om dit te gaan verwezenlijken? Is het niet beter om de zaak met deze 200.000 euro op de rails te zetten, na anderhalf jaar te evalueren en te kijken wat we in de volgende periode meenemen? Ook omdat we dan waarschijnlijk weten wat het kostenplaatje heeft opgeleverd aan besparingen. Die kunnen we dan weer fijn inzetten.

Mevrouw LANGENACKER: Ik wil me verzetten tegen het beeld dat wordt neergezet alsof we met dit geld vooral ambtenaren en fte's willen neerzetten. Het gaat om communicatie- en andere middelen om mensen te binden. Wij vinden dat een goede zaak. We hebben het in de commissie bijvoorbeeld gehad over een kenniscentrum. Het gaat erom dat we kunnen sparren met alle mensen in de stad die hier iets mee willen.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Dus ik begrijp goed dat het verschil tussen scenario 2 en scenario 3 communicatie is?

Mevrouw LANGENACKER: Nee, er zitten ook fte's bij. Daar hoeven we niet moeilijk over te doen.

Over het financiële plaatje wil ik twee dingen zeggen. Ten eerste geven we aan in de motie die we indienen samen met GroenLinks en andere partijen, dat we de dekking willen bespreken tijdens de behandeling van de begroting. In het coalitieprogramma hebben we hier niet op deze manier over nagedacht. Klimaatneutraal heeft de raad in 2007 op tafel gelegd. Voor ons is dit nieuw beleid. Daarom komen we tijdens de bespreking van de begroting met een dekking waarin het nieuwe beleid voor 2010 een mogelijkheid is.

De heer ELBERS: Voorzitter, mag ik een vraag stellen? In de commissie hebben we gezegd dat we voor scenario 3 waren en dat het absoluut noodzakelijk is om dat uit te voeren. Maar u was voorzichtiger en ging voor scenario 2 en afwachten of er meer financiering is. Het is ons gebleken dat de uitgaven in 2009 al belegd zijn voor het minimabeleid. Dat betekent dat het geld in 2010 nog niet is uitgegeven. Daarom onze voorzichtigheid. Als u mogelijkheden ziet buiten het geld voor nieuw beleid van 2009, hebt u ons natuurlijk aan uw kant. Maar we zijn voorzichtig met de uitgaven van onze gemeente.

Mevrouw HOFFMANS: Mijnheer Elbers, u staat al aan onze kant. U hebt de motie mee ingediend. Waar hebt u het toch over? U hebt al gekozen!

De heer ELBERS: We hebben gekozen voor een structureel beleid, maar zullen in de begroting moeten zoeken naar middelen want de 500.000 euro voor nieuw beleid is al belegd voor het minimabeleid. En daar moeten we natuurlijk niet aan zitten.

Mevrouw HOFFMANS: U hebt al degelijk besloten om over te gaan tot scenario 3.

De VOORZITTER: Er heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden, mevrouw Hoffmans.

Mevrouw LANGENACKER: We hebben aangegeven dat we bij de behandeling van de begroting verder praten over het financiële plaatje.

De heer ELBERS: Dat willen wij met u doen, maar het is mij nog niet duidelijk waar het geld vandaan moet komen. In ieder geval niet uit de uitgaven voor het minimabeleid. Dat willen wij duidelijk maken.

De heer CATSMAN: Ik begrijp dat de heer Elbers zich ook voor de inhoud nog niet wil vastleggen voordat we prioriteiten hebben kunnen stellen tijdens een begrotingsvergadering.

De heer VAN DEN BELD: Mevrouw Langenacker zei volgens mij dat ze het geld voor nieuw beleid in 2010 wil aanwenden. De heer Elbers heeft gelijk dat het geld voor 2009 vastligt.

De VOORZITTER: Wie wil het woord? Mijnheer Pen?

Mevrouw HOFFMANS: Sorry, mijnheer Pen, maar mag ik nog even? Er gebeurt hier namelijk iets heel raars. De tekst in de motie is duidelijk. In de motie besluiten de partijen die de motie ondertekenen om over te gaan tot scenario 3. Punt. Dat betekent dat we vanaf nu het plan van aanpak uitvoeren volgens scenario 3 en niet pas vanaf 2010. Ik wil dat hierover duidelijkheid bestaat bij alle partijen. De heer Elbers geeft er een prachtige draai aan. Hij is hier een meester in. Ik heb er bijna bewondering voor.

Mevrouw LANGENACKER: Mevrouw Hoffmans, dat staat toch allemaal niet in de motie? Daar gaan we het toch over hebben tijdens de bespreking van de begroting?

Mevrouw HOFFMANS: We gaan het hebben over de dekking.

Mevrouw LANGENACKER: Exact. Laten we het op deze manier doen.

De heer ELBERS: We gaan het hebben over de dekking. Je moet niet bij voorbaat zeggen dat we dit doen uit geld voor nieuw beleid dat al belegd is.

De heer VRUGT: Mijnheer Elbers, het aardige is dat u de enige bent die dit erbij haalt. U wilt graag helder stellen dat u het niet van het minimabeleid wilt afsnoepen, maar daar heeft niemand het over gehad. Ik denk dus dat u zich niet zoveel zorgen hoeft te maken. We gaan het er bij de begroting met zijn allen over hebben. U ook, als medeondertekenaar van de motie.

De heer ELBERS: U hebt gelijk, mijnheer Vrugt.

De VOORZITTER: Goed, dan gaan we toch naar de heer Pen.

De heer PEN: Ik denk dat wij duidelijk kunnen zijn over deze motie. Hij is zeer sympathiek, maar we komen er pas bij de begroting op terug en dus kunnen wij haar helaas niet steunen. Het is een zaak voor het begrotingsdebat.

Mevrouw HOFFMANS: U kunt de motie wel steunen, mijnheer Pen. U wilt hem alleen niet steunen.

De heer PEN: Dat zullen we zien bij de begroting.

Wat er nu ligt is prima en we zullen er weinig commentaar op geven. We hebben het net gehad over superambtenaren en wij vinden dat het aan het college is om daar een draai aan te geven. Wie is er nu niet voor een klimaatneutrale stad? Het is daarom belangrijk dat we in de begroting pijnlijke keuzes durven maken, maar als ik dit stuk lees en de discussies hoor, vraag ik me af of we dit durven. We moeten pijnlijke keuzes maken via bouwbesluiten, parkeernormen en geen bustunnel maar een lightrail. Durven we het verkeer uit de stad te houden met een rondweg? Daar moeten de discussies over gaan en niet over rondfietsende superambtenaren. Bij de begroting zullen we best sympathiek staan tegenover de motie om echt kleur te bekennen. Als we het echt belangrijk vinden, moeten we deze keuzes maken.

De heer HAGEN: Ik ben benieuwd hoe het CDA hier precies in zit. We hebben GroenLinks een verhaal horen houden dat een legitimatie is om de komende jaren tegen ieder voorstel te zijn dat haar uitkomt, omdat ze altijd kan zeggen dat het niet optimaal klimaatneutraal is. Het CDA ken ik als een bestuurlijke partij die meer weging aan verschillende factoren geeft.

Mevrouw HOFFMANS: Gadverdamme, mijnheer Hagen.

De heer PEN: Ik ken dat soort termen als 'bestuurlijke partij' niet. Wij vinden dat we in dit debat eerlijk moeten zijn. Als je het belangrijk vindt, moet je kleur bekennen. Als je bij de begroting kiest voor de algemene reserve en het aflossen van schulden, moet je niet roepen dat je een klimaatneutrale partij bent. Dat is een heldere keuze. Het gaat niet om het afwijzen van projecten en dit goedpraten omdat het klimaatneutraal is. Als we het echt roepen, moeten we er iets van maken. En benoem het zo als je er niet voor kiest. De SP is duidelijk. Zij kiest nu voor minimabeleid en moet dus geen klimaatneutraal logo onder haar naam zetten. Voorlopig doen wij dat ook niet, maar misschien bij de begroting wel. Daar gaat het om.

De heer ELBERS: Dat vind ik een rare opmerking. Het gaat niet om een eenmalige zaak, maar om een structurele zaak tot 2030. Daar kiest u voor of daar kiest u niet voor. Verder zijn wij net als u voor een solide dekking in 2009.

De heer PEN: Besturen is keuzes maken. Ik kan er ook niets aan doen. Ik wil ook graag sociaal en duurzaam...

Mevrouw FUNNEKOTTER: Ik ben het van harte met u eens, mijnheer Pen.

De heer VRUGT: Bij interruptie op de heer Pen. De raad heeft hier al unaniem voor gekozen. De prioriteit om Haarlem klimaatneutraal te maken heeft de raad per motie unaniem gesteld. Ik neem aan dat u daar nog steeds achter staat.

De heer PEN: Natuurlijk sta ik daar achter. Het klinkt misschien wat negatief, maar het moet geen *window dressing* zijn. Iedere stad roept dit, maar je moet duidelijk zijn over wat het inhoudt. Nu ligt er een prima basis, maar ik hoop op de begroting en volgende stukken op een totale afweging. Misschien zijn wij nu geen totaal groene partij, omdat we deze motie niet steunen. Bij de begroting moeten we kijken waar we staan.

De VOORZITTER: De volgende spreker: mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: D66 is, misschien in tegenstelling tot het CDA, een echte groene partij. Maar wij blijven wel met beide benen op de grond staan. Wij vinden niet dat de overheid hoeft te bezielen, vasthouden en versterken, zoals in deze nota stond. Dat heb ik al eerder gezegd.

Haarlem Klimaatneutraal gaat gewoon lukken. Het gaat lukken vooral met hulp van het bedrijfsleven en het particulier initiatief. Wie het nieuws bijhoudt, weet dat het hele land gonst van initiatiefnemers die allerlei geweldige ideeën hebben over de klimaatneutraliteit van heel ons land. Wij willen graag inspelen op het welbegrepen eigen belang. Elke keer dat de grondstof- en benzineprijzen omhooggaan, zullen mensen het in hun portemonnee voelen en dan zullen ze keuzes maken. Dat zal het klimaat inderdaad ten goede kunnen komen. Zeker met de crisis die er op het moment aankomt.

Mevrouw DE JONG: Mevrouw Van Zetten, mag ik u een vraag stellen? Als we dit gaan monitoren en het blijkt dat het niet lukt om met particulier initiatief Haarlem Klimaatneutraal te krijgen, vindt D66 dan ook dat de overheid hier een schepje bovenop mag doen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Dan vertrouw ik op de kracht van onze raad, waar u als GroenLinks altijd een belangrijke factor in bent geweest. We krijgen dat heus voor elkaar. Wij zien dus helemaal niets in vier extra ambtenaren. Mevrouw Langenacker van de Partij van de Arbeid vindt dit geen echte beleidsambtenaren, maar D66 heeft daar gewoon bezwaar tegen. We hebben een motie Duurzaam moet je doen en niet belijden, die meer praktisch wil inspelen op het prikkelen van burger en bedrijfsleven door het inzetten van subsidies en het creëren van voorwaarden om inderdaad praktisch iets aan het milieu te doen.

Motie 9/4 Duurzaamheid moet je doen, niet belijden

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 9 oktober 2008,

Overwegend dat:

we niet over milieu moeten praten, maar vooral moeten doen;
een klimaatneutraal Haarlem vooral door de markt moet worden gerealiseerd;
die markt sneller en beter in beweging kan worden gezet door prikkels dan door beleidsnota's;
dit eens te meer geldt voor de ruim 35.000 woningbezitters in Haarlem;
de schaarse middelen beter voor prikkels kunnen worden aangewend dan voor het opzetten van een extra afdeling in het ambtelijk apparaat;

Besluit het college te verzoeken de volgende vier maatregelen te nemen:

een subsidieregeling voor fotovoltaïsche (PV) panelen op te stellen; straatverlichting waar mogelijk en wenselijk door led-verlichting te vervangen; detailhandel aan te sporen inzamelpunten in te stellen teneinde oude spaarlampen (0,1 mg kwik per lamp) als klein chemisch afval te kunnen verwerken; bij de Begroting 2009 voor zover genoemde maatregelen niet budgettair neutraal kunnen worden uitgevoerd een voorstel tot dekking aan de raad te presenteren;

En gaat over tot de dag.”

Ondertekening: D66

Mevrouw HOFFMANS: Ik wil opmerken dat D66 wel kort door de bocht gaat met de uitspraak over de beleidsambtenaren. Het gaat om 4 fte extra menskracht om projecten aan te zwengelen, dingen in gang te zetten en projecten, bedrijven en organisaties en mensen te faciliteren. Dit levert resultaat op. Het gaat niet om die vier ambtenaren. Het gaat om het resultaat dat de inzet van die mensen oplevert.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij kiezen ook voor het resultaat, maar misschien is dit toch meer gericht op de burger en het bedrijfsleven. Daarvoor dienen wij deze motie in. Ik roep u van harte op om deze motie te ondersteunen.

Mevrouw HOFFMANS: Ik denk dat ook de burger de ambtelijke inzet hard nodig heeft om ambities waar te maken.

Mevrouw VAN ZETTEN: U weet net zo goed als ik – want u hebt al eerder gepleit voor een kenniscentrum gerund door de gemeente – dat welzijnswerkers zouden moeten dienen als mediair tussen burger en overheid. Als u om u heen kijkt in het land, ziet u dat er bij veel groepen in de samenleving heel veel kennis aanwezig is die direct kan worden ingezet zonder de hulp van 4 fte in Haarlem.

Mevrouw HOFFMANS: U hoopt dus dat mensen vanzelf opstaan, groepjes vormen en aan de slag gaan?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb het inderdaad over het welbegrepen eigenbelang. Ik heb wat dat betreft meer vertrouwen in de mensen dan u, mevrouw Hoffmans.

Mevrouw HOFFMANS: Dat zal wel, maar ik heb meer vertrouwen in de ambtenaren dan u.

De VOORZITTER: Partij Spaarnestad.

De heer DE VRIES: Wie is er niet voor het milieu. Het speelt mondiaal en het is dus logisch dat in de gemeente Haarlem de afdeling Milieu uitgebreid wordt. Vooral als we ons realiseren dat deze afdeling de laatste jaren nogal is uitgekleeft.

Een kleine opmerking. Ik ben het roerend eens met GroenLinks over ambities. Haarlem wil klimaatneutraal worden, maar als er daadwerkelijk moet worden besloten tot een milieuverbetering zijn de meeste partijen niet thuis. Ik denk maar aan het krantenartikel van vanmorgen over hoe de Partij van de Arbeid en het CDA ineens terugkomen op de beslissing dat de Waarderbrug afgesloten zou worden voor het

verkeer. Ik vind het wonderlijk, mijnheer Pen, dat u houdt van actie en toch terugkomt op uw eigen beslissing.

De heer PEN: Wat heeft dit met het milieu te maken? Dat mag u mij eens uitleggen.

De heer DE VRIES: Ik dacht dat het milieu een van de sterke argumenten was voor de komst van Schoterbrug. Dat deze brug wordt afgesloten, komt het woongenot van de bewoners aan de Spaarndamseweg ten goede.

De heer PEN: Fietst u eens tien keer langs de Spaarndamseweg en ervaar wat het verschil met de situatie straks is.

De heer DE VRIES: Ik wil er niet omheen draaien. U was daarvoor. U hebt met de PvdA en GroenLinks besloten tot de Schoterbrug en ik begrijp nu uit het krantenartikel dat u daar samen met de PvdA op terugkomt.

De heer KAATEE: Mijnheer De Vries, ik vind de Waarderbrug een beetje een zijspoor, maar ik wil voorkomen dat er een verkeerd beeld blijft hangen. De PvdA vindt niet dat de Waarderbrug open moet blijven voor het autoverkeer. Sterker nog, ons officiële standpunt is niet gewijzigd en houdt in dat de brug afgesloten moet blijven voor autoverkeer. Wel hebben we ermee ingestemd om er nog eens kritisch naar te kijken. Het besluit is van tien jaar geleden en we willen nu kijken naar nieuwe informatie. Maar het officiële standpunt van de PvdA-fractie is dat de brug afgesloten wordt voor autoverkeer.

De heer DE VRIES: Ik ben heel nieuwsgierig naar dat kritische onderzoek. Het lijkt erop dat u terugkomt op een eerdere beslissing.

De VOORZITTER: We gaan naar de Actiepartij.

De heer VRUGT: Wij hebben de motie om te kiezen voor scenario 3 mede ondertekend en ik ben verbaasd over een aantal reacties uit de zaal. We hebben hiervoor gekozen en we moeten er volledig voor gaan als we geen halfslachtige resultaten willen krijgen. En om ons er volop voor te kunnen inzetten, hebben we een aantal mensen extra nodig.

Waar hebben we het over bij scenario 2 tegenover scenario 3? We hebben het over schamele structurele meerkosten van 132.000 euro. We verdienen al meer dan 132.000 euro met maar drie van de tientallen ideeën uit het ideeënboek. We hebben bijvoorbeeld de energieoptimalisatiescan ICT. In Zwolle blijkt dit – naast 46% CO₂-reductie – een besparing van 75.000 euro op te leveren. Slimme meters gemeentebreed geeft een structurele besparing van 75.000 euro en waterzijdig inregelen van de cv levert structureel 52.000 euro op. Als we alle andere projecten bij elkaar optellen – waarin we soms enkele procenten en soms een uitschieter van meer dan 80% energiebesparing voor elkaar weten te krijgen – hebben we ook een forse financiële besparing.

Natuurlijk hebben we ook de andere motie van GroenLinks mede ingediend, zodat we de verwachte meeropbrengsten goed kunnen besteden. Ik neem tenminste aan dat de andere partijen niet vinden dat de ideeën uit dit boek allemaal onzin zijn.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Dat heeft volgens mij niemand gezegd, mijnheer Vrugt.

De heer VRUGT: U was een van de mensen die twijfelde aan een opbrengst in financiële zin.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Als u dat denkt, hebt u niet goed geluisterd.

De heer VRUGT: Dan stel ik voor dat u zichzelf nog eens goed beluistert, mocht dit verslag morgen wel op de website te horen zijn.

In ieder geval is het ontzettend plezierig om te zien dat bij de voorstellen een aantal ideeën van de Actiepartij terug te zien zijn. Op de klimaatconferentie spraken mensen bijvoorbeeld over het vergroenen van bouwleges, hoewel het college dit niet zo zag zitten toen wij het voorstelden. De thermische opnames van woningen om te kijken waar besparingen gemaakt kunnen worden, zoals in Nijmegen gebeurt, hebben wij ook eens aangehaald. De gemeente gaat al 100.000 zonnepanelen realiseren, lezen wij. Er komt een passieve wijk in Schalkwijk. Hartstikke goed. Ook wil ik de Q-woningen noemen, waar we volledig klimaatneutrale wijken kunnen bouwen in hoogbouw. Dat moeten we willen.

De VOORZITTER: Wil de heer Vreugdenhil ook spreken?

De heer VREUGDENHIL: Natuurlijk, voorzitter. Het klimaatbeleid is niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar ook van het Rijk. Hetzelfde geldt voor alle grote maatschappijen die zich bezighouden met energie: oliemaatschappijen en elektriciteit- en aardgasmaatschappijen. In die zin is het dus een gedeelde verantwoordelijkheid.

Een van de leuke dingen die naar voren komen in de gemeentelijke nota zijn de mogelijkheden voor het alternatief vervoer over het water. Het lijkt ons een uitstekend idee om dit verder te onderzoeken. Wat onze fractie betreft geldt dit ook voor het leiden van het autoverkeer om de binnenstad heen en het niet te veel in de binnenstad te laten komen. Ook de ontwikkeling van auto's op alternatieve energie als elektriciteit, koolzaad, bieten enzovoorts.

In het rapport hebben we kunnen lezen dat 75% van de CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt door bedrijven en 21% door het verkeer. Bij die twee sectoren is het inderdaad de moeite waard om er iets aan te doen, zodat er minder vervuiling op gaat treden.

Het college stelt voor om scenario 2 in te voeren. Op zich lijkt me dat geen gekke gedachte, zij het dat wij geen bezwaar hebben tegen scenario 3. Dat vergt alleen meer financiële offers. Nu lees ik dat er twee moties zijn ingediend door GroenLinks en een aantal andere partijen. Eigenlijk staat in de eerste motie dat de dekking wordt uitgesteld tot de begroting. Dat vind ik geen zuivere koffie. Als je op 9 oktober 2008 iets besluit, moet je op 9 oktober 2008 de dekking aangeven. Dat moet je niet verschuiven naar een vergadering die zal plaatsvinden over een maand. Wie weet wat voor financiële crises zich dan voordoen. Misschien hebben we dan wel geen mogelijkheid om dit te dekken.

In de motie zitten wel elementen om te komen tot een goede dekking. Vanuit de inzet van scenario 2 krijg je waarschijnlijk een besparing. Die moet je inzetten om het jaar

9 oktober 2008

daarop of halverwege de route over te gaan naar scenario 3. Er komen misschien andere lampen en computers, waardoor de energierekening lager kan worden. Ik denk dus dat het project zichzelf kan bedruipen en dat we hier geen middelen vanuit de reserve aan moeten toevoegen. We moeten ook kijken naar sponsors zoals energiebedrijven en bedrijven in de Waarderpolder die allemaal baat hebben bij dit project. Ik vind niet dat de gemeente alleen hoeft op te draaien voor de kosten. Laat anderen daar aan meedoen.

Mevrouw HOFFMANS: Volgens mij gebeurt dat al. Het hele plan is zo opgezet, dat veel andere partijen meebetalen aan de kosten. Het lijkt GroenLinks zo mooi om het geld dat wij genereren met energiebesparing in te zetten om extra, andere mooie projecten te gaan doen.

De heer VREUGDENHIL: Ik ben begonnen met het bredere verband van de financiële crisis. Ik heb er geen behoefte aan om de financiële middelen van de gemeente extra te belasten. Ik ben het helemaal eens met het betoog van de heer Pen, dat we dit bij de begroting moeten behandelen. Als u het nu wilt behandelen, kan dat. Maar zoek de dekking binnen de voor handen zijnde mogelijkheden. Ik heb een tweetal mogelijkheden geschetst: als je de twee moties in elkaar schuift, heb je de dekking.

De VOORZITTER: We zijn rond en geven wethouder Divendal het woord.

Wethouder DIVENDAL: Op de eerste plaats wil ik de raad bedanken voor de complimenten die zijn gemaakt over de aanpak waarmee we tot deze nota zijn gekomen en voor de inhoud. Ik deel dat u onderstreept dat deze aanpak ertoe heeft geleid dat er een breed draagvlak is voor partijen die zich willen inspannen om dit waar te maken. Juist bij dit onderwerp is dat belangrijk, omdat de gemeente het niet alleen kan doen. De gemeente heeft andere partijen nodig die zichzelf verplichten om hun bijdrage te leveren aan deze doelstellingen.

Het kapstokconvenant is genoemd en dat is een goede methode. Wij willen dit convenant sluiten met de energiebedrijven. We zetten daarin een aantal hoofdlijnen. Omdat wij willen dat andere partijen hun inspanningen meer dan een vrijblijvend karakter geven, kunnen andere partijen met hun onderdelen aansluiten bij het convenant. Het is een convenant waarin partijen eenzijdig hun inbreng voor Haarlem Klimaatneutraal kunnen onderbrengen.

Het is een manier van werken waarvan wij denken dat hij het beste past bij wat we willen: op verschillende manieren stimuleren dat er dingen gebeuren en niet komen met nieuwe regels en verplichtingen. D66 zei al dat het particulier initiatief en het bedrijfsleven ontzettend belangrijke partijen zijn om dit waar te maken. Gelukkig zien wij steeds vaker dat er bedrijven zijn met ideële motieven. Het eigenbelang is zo groot, dat zij van harte meewerken aan dit soort maatregelen.

Er is ook gesproken over de afweging ten opzichte van andere beleidsterreinen. De VVD zei terecht dat je niet alles kunt ophangen aan klimaatneutraliteit. Er is een integrale afweging, waardoor je soms te maken krijgt met keuzes en afwegingen. Een kapstokconvenant biedt wel de mogelijkheid om veel concreter op orde te hebben wat op andere beleidsterreinen bijdraagt aan deze doelstellingen van het milieubeleid. We hebben in het college gekeken naar wat er mogelijk is op de beleidsterreinen waarvan je in eerste instantie denkt dat ze geen bijdrage leveren aan deze doelstelling. Ook op een portefeuille als Sociale Zaken zijn er maatregelen te nemen die een bijdrage

leveren. In het groeiemodel willen we dit soort maatregelen onderdeel laten worden van het convenant, zodat het niet alleen iets is van de milieuwethouder en de Milieuafdeling. Het moet ook iets zijn van de wethouder die gaat over onze organisatie en die tot in zijn vezels voelt dat hij verantwoordelijk is voor Haarlem Klimaatneutraal.

Mevrouw HOFFMANS: Ik hoop dat u het met mij eens bent dat we ons niet moeten beperken tot het beperken van schade van keuzes voor bijvoorbeeld ruimtelijke ordening en verkeer. We moeten echt keuzes maken die in lijn zijn met klimaatneutraliteit.

Wethouder DIVENDAL: U weet als geen ander dat politiek soms het sluiten van compromissen en verschil van opvatting is. Ik weet dat er met name binnen uw partij de opvatting bestaat dat elke weg leidt tot meer autogebruik, terwijl andere mensen zeggen dat een weg ergens anders leidt tot minder autogebruik, omdat auto's minder hoeven om te rijden. In principe kunt u zich op het standpunt stellen dat u alleen wilt gaan voor minder auto's. Maar er zijn ook partijen die vanuit hun eigen politieke overtuiging vinden dat we auto's soms moeten faciliteren om te zorgen dat er minder autogebruik is. Die keuze maken we samen.

Dan wordt er gevraagd hoe we uiteindelijk de resultaten kunnen zien. Wij zijn bezig met monitoring. Samen met de wethouders van een aantal grote steden hebben we aan het ministerie gevraagd of we daarvoor niet allemaal zelf het wiel hoeven uit te vinden. Het is ingewikkeld. Met de netbeheerder zijn we al wel ver om inzichtelijk te maken waar het energieverbruik ligt in de gemeente. Dit is te verfijnen op postcodegebied. We weten dat het verbruik met name in de Waarderpolder en de binnenstad ligt. We weten het percentageverschil tussen woningbouw en bedrijven. Dat betekent dat we gericht aan de gang kunnen gaan. Misschien realiseren we ons niet dat er in Haarlem een bedrijf aan het groeien is dat over een aantal jaar naar verwachting ongeveer 25% van de energie in Haarlem zal afnemen. Met dat soort gegevens kun je inzoomen. Je ziet voor welk percentage we afhankelijk zijn voor onze openbare verlichting. Je ziet hoeveel energie de scholen gebruiken. Er zijn dus veel mogelijkheden om te sturen. We krijgen de gegevens behoorlijk knap in beeld. Met het Rijk overleggen we hoe we dit met de nutsbedrijven echt kunnen monitoren. We nemen dit mee bij de bestaande verplichting om jaarlijks een milieuwerkprogramma en milieujaarverslag te maken. Daarmee wordt het onderdeel van de gewone organisatie.

Mevrouw HOFFMANS: Het plan van aanpak zal hopelijk leiden tot een fors aantal projecten. Hoe gaan we het daarmee doen? Koppelt u per project naar ons terug hoe het loopt en wat de resultaten zijn? Of wilt u alleen kijken naar de overkoepelende resultaten voor het CO₂-verbruik?

Wethouder DIVENDAL: In het gemeenteboek staan projecten waarin de gemeente soms de trekker kan zijn. Ik denk dat het zeker in het begin belangrijk is om te zien welke bijdrage het per project oplevert. We moeten zoeken naar een methode die u niet gek maakt, maar u wel het overzicht geeft van hoe we hiermee bezig zijn.

Mevrouw LANGENACKER: Volgens mij staat ook in de nota dat we hebben afgesproken dat er een keer per jaar middels het milieubeleidsplan een terugkoppeling komt.

Wethouder DIVENDAL: Dat zei ik inderdaad. De vraag is op welke manier we de projecten hiervan onderdeel laten zijn. U bent als raad zelf betrokken geweest bij deze nota. Overigens, mevrouw Hoffmans, u zegt steeds dat dit raadsbreed was, maar mij werd ingefluisterd dat twee partijen toen niet hebben ingestemd. Misschien is het goed om dat na te kijken.

Mevrouw HOFFMANS: Dat ga ik vanavond gelijk doen.

Wethouder DIVENDAL: De betrokkenheid van raad en partijen is groot. Dat betekent dat we niet eens in het jaar iets zullen zeggen over wat er aan de hand is. We zullen u meenemen.

Er ontstaat een discussie over wat het verschil is tussen scenario 2 en scenario 3. Volgens mij zijn mensen die betaald worden door de rijksoverheid ambtenaren en daar is niets mis mij. Even werd de suggestie gewekt dat ambtenaren vervelend zijn voor dit soort onderwerpen, maar ik ken ambtenaren die hun werk doen op een manier waardoor we als gemeente trots kunnen zijn op de resultaten. De VVD vroeg terecht wat het verschil is tussen scenario 2 en scenario 3. Wat zouden we in scenario 3 meer doen dan in scenario 2? Zoals ik in de commissie heb gezegd, denk ik dat wij met scenario 2 een fatsoenlijke start kunnen maken met deze nota. In de jaarlijkse monitor zullen we moeten zien of we de stappen bereiken die we willen bereiken. Het verschil tussen scenario 2 en scenario 3 is dat we in scenario 2 algemene informatie geven, terwijl we in scenario 3 in staat zijn om meer op doelgroepen gerichte communicatie in te zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wethouder, dat kan een bureau als SenterNovem toch veel beter dan uw organisatie van ambtenaren?

Wethouder DIVENDAL: SenterNovem doet niet altijd alles gratis voor deze gemeente.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dan kunt u het geld dat u bespaart op de 4 fte aan hen betalen. Dan kunt u er vanaf als u iets anders weet te bedenken.

Wethouder DIVENDAL: Als u het niet erg vindt, geef ik antwoord op de vraag van de VVD wat we meer kunnen doen in scenario 3 dan in scenario 2. Dat is het inzetten van communicatie meer gericht op doelgroepen. Landelijk is te zien dat de traditionele milieu- en natuureducatiecentra een wijziging ondergaan tot bredere centra gericht op jongeren en scholen in het kader van klimaatmaatregelen. Bij scenario 3 kunnen we ook inspelen op specifieke marktconforme momenten en kansen die zich voordoen. Het college heeft gekozen voor scenario 2 vanuit de gedachte dat het een goede start is voor een dergelijke nota.

De discussie over de financiering laat ik aan u over, maar ik wil er wel iets over zeggen. Volgens mij begon het zich al uit te kristalliseren. U zegt dat u dit bij de begrotingsbehandeling wilt bespreken. Het college heeft zich steeds op het standpunt gesteld dat dit milieubeleid nieuw beleid is dat is aangedragen door de raad. Daarom wordt in het collegevoorstel voorgesteld om het te betalen vanuit nieuw beleid. Gelet op het gemeentefonds en de septembercirculaire heeft het college inmiddels voorgesteld om het te halen uit de algemene middelen. Het klopt dus dat u in 2010 nog

de beschikking hebt over het geld voor nieuw beleid waartoe we in het meerjarenprogramma hebben besloten.

Ik geloof dat de SP vroeg om de mogelijkheden om de informatie over zonnepanelen op een begrijpelijke manier beschikbaar te stellen. U zult zien dat er vanaf volgende week veel activiteiten starten, ook van particulieren. Op 18 oktober 2008 is er bijvoorbeeld een energiemarkt voor alle mensen die informatie willen hebben over zonnepanelen. Ze kunnen ook ter plekke de financiering regelen.

De krant die we samen met het Haarlems Dagblad uitbrengen is een soort gesponsorde krant. Het is geen onafhankelijke journalistiek, maar een gesponsord magazine dat we via en met het Haarlems Dagblad maken. Het wordt niet huis-aan-huis verspreid, maar wel in een oplage gemaakt die bredere en meer informatie voor mensen beschikbaar maakt.

Dan de moties. Ik denk dat het college voldoende heeft gezegd over de motie over de scenario's. U moet zich realiseren dat het pas een uitvoerbare motie is als de dekking er is en dat punt 1 en 2 van het besluit met elkaar te maken hebben.

In de motie van de SP over het prepaidstelsel staat eigenlijk alleen het verzoek om dit te vragen aan Nuon of dit op vrijwillige basis aangelegd kan worden. Dat willen wij zeker doen. Ik wil wel zeggen dat ik de bedenkingen van de heer Reeskamp wel onderschrijf. Het is nog niet uitgekristalliseerd of het stelsel echt mensen helpt om te komen tot duurzaam en zorgvuldig gebruik van energie. Ik wil uw vraag verbreden tot met Nuon praten over veel meer mogelijkheden die er zijn om voor mensen hun energieverbruik inzichtelijk te maken.

De heer PEN: Een korte vraag. Kunt u Nuon ook vragen of het iets gaat doen aan de schuldhulpverleningspraktijk als u toch met het bedrijf gaat praten? Wethouder Van der Molen gaf aan dat dit erg moeilijk was, dus misschien kunt u dit direct aankaarten.

Wethouder DIVENDAL: Dat gaan we zeker doen, want de gemeente werkt tegenwoordig erg integraal. Ik moet wel kijken of ze bij Nuon niet zeggen dat ik een andere afdeling moet hebben.

Mevrouw HOFFMANS: Ik heb ook een vraag over deze motie. GroenLinks is bang dat met deze motie mensen alsnog in de kou komen te staan. Ze worden weliswaar niet afgesloten, maar kunnen gewoon geen geld meer hebben om nieuwe energie te kopen. Hoe kijkt u daar tegen aan?

Wethouder DIVENDAL: Stelt u die vraag aan mij of aan de SP?

Mevrouw HOFFMANS: Ik stel de vraag aan u, want ik wil weten of wij daar als gemeente enige vat op hebben. Maar ik geloof dat mevrouw De Leeuw graag wil antwoorden.

Mevrouw LEEUW: Om misverstanden te voorkomen, benadrukken wij dat dit geen oplossing is voor het probleem van mensen met een minimumloon die door Nuon worden afgesloten vanwege betalingsachterstanden. Mensen met een minimumloon houden in de winter geen extra geld over om in de meter te doen, omdat de uitkeringen voor gezinnen met kinderen structureel erg laag zijn. Voor de oplossing

van dit probleem willen we dat er een convenant komt tussen de gemeente, de provincie (als grootaandeelhouder) en Nuon, vergelijkbaar met het convenant voor het voorkomen van huisuitzettingen bij betalingsachterstand. Bij de begrotingsbehandeling komen we hierop terug.

Wethouder DIVENDAL: De SP benadrukt dat ze dit systeem wil gebruiken als instrument om mensen te wijzen op hun energieverbruik en daarop te kunnen sturen. Ik zeg toe dat wij dit willen bespreken met de Nuon, maar dat we ook willen kijken naar andere mogelijkheden.

De motie van GroenLinks over besparingen komt voor het college te vroeg. Ik merk overal in het land dat het grote probleem voor energiebesparingen is wie er zorg draagt voor de investeringen. Je moet eerst investeren om besparingen te krijgen. In het convenant met Eneco en Nuon zorgen wij ervoor dat de investeringen worden voorgefinancierd via de energierekening. Ik kan me echter voorstellen dat er over een aantal jaar een situatie is waarin we stappen zetten om daadwerkelijk te kunnen zien dat er meer besparingen mogelijk zijn die niet gekoppeld zijn aan investeringen.

Mevrouw HOFFMANS: Dan is het toch niet te vroeg voor die motie, mijnheer Divendal? U kunt dat toch gewoon bijhouden en op het moment dat er besparingen zijn deze inzetten voor de projecten?

Wethouder DIVENDAL: Dat kan op dit moment nog niet. We moeten eerst investeren en dus levert het nog geen besparingen op.

Mevrouw HOFFMANS: Dat begrijp ik, maar dat kunt u toch met elkaar verrekenen? Op een geven moment levert het wel besparingen op en dan hebben we alvast vastgelegd dat het geld dan richting Haarlem Klimaatneutraal gaat.

Wethouder DIVENDAL: Ik heb er vanuit het college geen behoefte aan om dit 'gegeven moment' in te vullen, omdat ik niet weet op welke manier ik dit bij u kan waarmaken. We hebben afgesproken dat u inzicht krijgt in het gebruik en de resultaten. Daar horen de besparingen en investeringen ook bij. Het gaat het college te ver om op dit moment deze uitspraak te doen, omdat ik nog niet kan overzien of we het kunnen waarmaken.

Mevrouw HOFFMANS: Volgens mij maakt u het onnodig moeilijk.

De heer VAN DEN BELD: Wethouder, twee zaken zijn ons nog onduidelijk. Uit het stuk begrijpen wij dat u scenario 2 steunt. Kunt u bevestigen of dit zo is? En het is ons nog niet duidelijk hoe de financiering eruit gaat zien. Kunt u aangeven hoe scenario 2 mogelijk gefinancierd gaat worden?

Wethouder DIVENDAL: Het college staat achter scenario 2. Ik meldde u dat het college via een brief over de septembercirculaire heeft aangegeven dat de financiering voor dat deel vanaf 2010 uit de algemene middelen komt en niet vanuit het vrije nieuwe beleid van de raad. In de commissie Beheer is gezegd dat het college dit wilde invullen, terwijl de raad dit zelf mag doen. De septembercirculaire bood mogelijkheden om het uit het gemeentefonds te halen. Daarom is het zo gegaan.

De heer VAN DEN BELD: Ik hoorde 'in het jaar 2010'.

Wethouder DIVENDAL: Ja.

Mevrouw DE JONG: Mag ik wethouder Divendal een aanvullende vraag stellen? Dat houdt dus in dat er nog geld voor de raad is voor nieuw beleid. Daar zou het extra voor scenario 3 dus uit betaald kunnen worden.

Wethouder DIVENDAL: Dat heb ik mevrouw Langenacker horen zeggen.

Mevrouw DE JONG: Ik vraag aan u of dit klopt.

Wethouder DIVENDAL: Voert u dat debat tijdens de begrotingsbehandeling.

De heer VAN DEN BELD: Het is ons geld voor nieuw beleid. Daar gaan wij over.

Wethouder DIVENDAL: Ten slotte heb ik de motie van D66. Ik kan u zeggen dat we het eerste project dat u noemt, doen. Project 2 voor led-verlichting is een van de mogelijkheden, maar u hebt gezien in ons bericht over onze nieuwe straatlantaarns dat we op allerlei manieren innoveren in de openbare verlichting. Project 3 zou een nieuw project kunnen zijn. Wij denken dat het het meest werkbaar is om uw ideeën toe te voegen aan het ideeënboek. Dan komt volgend jaar vanzelf terug of ze uitvoerbaar zijn. Het derde project is op zichzelf goed, maar ik denk dat het niet nodig is om nu per motie te kijken wie er nog meer ideeën heeft. Het ideeënboek is voor ons een dynamisch iets en we hopen dat de komende maanden ook van andere politieke partijen, bedrijfsleven en particulieren nieuwe projecten komen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik kan dus rekenen op een toezegging van u?

Wethouder DIVENDAL: Ik neem het op in ons projectenboek.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dan trekken we de motie in.

Wethouder DIVENDAL: Voorzitter, dit waren de antwoorden.

De heer VRUGT: Ik heb nog een vraag. De wethouder vindt het te vroeg om mee te gaan met motie over de besparingen. Helder is dat er eerst geïnvesteerd moet worden om op termijn te komen tot besparingen, maar ik mag toch aannemen dat u er niet aan twijfelt dat deze zullen optreden? Uw ideeënboek zit er vol mee. Ik neem aan dat u achter de inhoud van het ideeënboek staat en de getallen die daarin gepresenteerd worden. Waarom is het een probleem om nu te stellen dat we die besparingen zullen inzetten voor verdere uitbouw van het Haarlem klimaatneutraal beleid?

Wethouder DIVENDAL: Volgens mij moet ik mijn antwoord herhalen: omdat we nu niet kunnen overzien wanneer de energiebesparingen rendabel zijn ten opzichte van de investeringen die moeten worden gedaan om ze te bereiken.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat veel aanvullende vragen al gesteld zijn en dat er uitgebreid is ingegaan op de moties. Ik stel u daarom voor om geen tweede termijn te doen, maar over te gaan tot stemming. Gaat u daarmee akkoord? Prima.

Allereerst motie 9/1. Stemverklaringen?

De heer PEN: Tegen GroenLinks maakte de SP wat verwarrende opmerkingen. In motie 9/1 staat iets anders dan de interpretatie van mevrouw De Leeuw. De interpretatie van mevrouw De Leeuw steunen we van harte en als dat de strekking is van motie 1, steunen we hem. Maar ik vind het onduidelijk dat de SP tijdens de vergadering een andere draai geeft aan een motie.

Mevrouw HOFFMANS: Ik sluit me aan bij wat de heer Pen zegt. Het antwoord van mevrouw De Leeuw op mijn vraag heeft ons gerustgesteld. Wij zien deze motie in combinatie met het convenant Huisuitzetting, waar u het net over had. Dat is voor ons een voorwaarde. We wachten dit af en dan gaan we akkoord.

Mevrouw VAN ZETTEN: We vinden het een sympathieke motie. De heer Reeskamp heeft een klein bezwaar geopperd, maar dat neemt niet weg dat wij hem zullen steunen.

De VOORZITTER: Mag ik vragen aan degenen die de motie steunen om hun hand op te steken? Dat is de hele raad met uitzondering van Partij Spaarnestad. De motie is aangenomen.

Zijn er stemverklaringen over motie 9/2 van GroenLinks, CDA en Actiepartij?

Mevrouw VAN ZETTEN: Het spijt me, maar wij steunen deze motie niet. De raad heeft budgetrecht. Als wij gaan binnenlopen op de besparingen, komen we met een voorstel. We hoeven het nu niet op deze manier te regelen.

Mevrouw LANGENACKER: Wij steunen deze motie op dit moment ook niet. Wij gaan mee met het voorstel van het college. Op het moment dat de inkomsten binnenkomen, verwachten wij daar als raad over te kunnen besluiten.

De heer ELBERS: Wij steunen deze motie ook niet. Het is belangrijk dat er investeringen gedaan worden die renderen, zodat er met gerust hart geld kan worden uitgegeven. Zo doen woningcorporaties het ook. Daarvoor betalen mensen ook een deel. Als we op een gegeven moment geld over hebben, kunnen we daarover zeker met elkaar praten.

De heer VREUGDENHIL: Deze motie is een goede motie, maar de indieners hadden hem moeten redigeren. Bij het besluit had moeten staan: "het financiële voordeel in te zetten voor een geleidelijke overgang naar scenario 3". Dan was hij voor ons heel acceptabel geweest.

De VOORZITTER: Willen degenen die de motie wel steunen hun hand op steken? Dat zijn GroenLinks, CDA en Actiepartij. Verworpen.

Dan zijn we bij motie 9/3. Wie wil een stemverklaring afleggen?

De heer DE VRIES: Als je de aanpak Haarlem Klimaatneutraal serieus wilt nemen, is scenario 2 te mager en is deze motie dus uitstekend.

De heer PEN: Helaas kunnen we de motie niet steunen, want we moeten hem bij de begroting bespreken.

Mevrouw FUNNEKOTTER: Wij zullen deze motie ook niet steunen, omdat we afwachten hoe we er bij de begroting verder tegen aankijken. We vinden het ook vreemd om met een motie te komen waarvoor geen dekking is.

De heer VREUGDENHIL: Ik dacht dat het de gewoonte was om ter plekke een dekking aan te geven voor moties. Dat is bij deze motie niet het geval en dus kunnen we niet akkoord gaan.

De VOORZITTER: Wie steunt de motie? Dat zijn PvdA, GroenLinks, Partij Spaarnestad, Actielijst en SP. Aangenomen

Wil iemand nog een eens steunverklaring uitspreken over het voorstel? Niemand. Wie steunt het voorstel? Dat is iedereen. Aangenomen.

KREDIETAANVRAAG PLANBEGELEIDING STADION OOSTPOORT 2008-2010

De VOORZITTER: Ik wil u vragen om eerst te luisteren naar nadere informatie van wethouder Divendal.

Wethouder DIVENDAL: Er is vanmiddag een vergadering geweest van de stuurgroep van het stadion. In die stuurgroep zitten de gemeente Haarlem, de projectontwikkelaar en de voetbalclub. We hebben gesproken over de actualiteiten van de afgelopen weken. Ik zag dat in de aanloop van deze raadsvergadering en de begrotingsbehandeling diverse partijen uit de raad vragen hebben gesteld en het leek me verstandig om hier namens het college een aantal mededelingen over te doen. Die doe ik na overleg met de partijen die vertegenwoordigd zijn in deze stuurgroep. Door de ontwikkelaar Fortress wordt aangegeven dat de situatie zorgelijk is, omdat er een impasse is bij de realisatie van de huidige plannen voor het stadion en omgeving als gevolg van de kredietcrisis, gestegen bouwkosten en de kantorenmarkt. Dit heeft consequenties voor het traject waar we nu in zitten en het al dan niet definitieve uitzicht op de realisatie van het stadion bij de Oostpoort, zeker in de vorm van de huidige plannen.

Het college heeft de afgelopen weken intensief gesprekken gevoerd met Fortress om te bespreken wat hun impasse is en of de gemeente een rol zou kunnen spelen om daaruit te komen. Uitgangspunt voor het college is daarbij steeds geweest dat het college wil blijven binnen de verhoudingen tussen de partijen zoals deze zijn vastgelegd bij het tekenen van de realisatieovereenkomst. Daar wil het college niet aan tornen. Kort samengevat betekent dit dat de ontwikkelaar een stadion en meerdere zaken ontwikkelt; de gemeente faciliteert in het kader van projectbegeleiding voor interne zaken zoals bestemmingsplanprocedures en andere procedures; en de club huurt bij de ontwikkelaar. Daarbij staat voorop dat de gemeente altijd heeft gesteld dat hij in de toekomst geen risicopartner wil worden. Dat is het uitgangspunt van het college geweest in de gesprekken die zijn gevoerd in de afgelopen weken.

We hebben aan Fortress gevraagd om voorstellen waardoor de impasse waarin Fortress zit, doorbroken kan worden en die toch passen binnen de uitgangspunten van het college. De gesprekken daarover vinden nu plaats. We hebben er nog geen uitkomst over, maar gelet op het stadium en de actualiteit is het pure noodzaak om u dit te vertellen. Naar u toe is het volstrekt vanzelfsprekend dat we hebben afgesproken

dat wij onmiddellijk naar de raad komen als de voorstellen van Fortress wel leiden tot een andere verhouding tussen de partijen of het aanpassen van het ambitieniveau, het programma van eisen of een andere planning.

Ik verwacht dat wij hier over drie of vier weken een eerste inzicht kunnen hebben in de vraag of dit bijdraagt aan een oplossing om uit deze impasse te komen. Wij hebben ons in ieder geval voorgenomen om vooralsnog deze twee sporen te blijven volgen: de vraag aan de ontwikkelaar om te komen met voorstellen om uit de impasse te komen die passen bij de gemeente Haarlem en de afspraak om de bestemmingsplan- en bouwplanprocedures gewoon te doorlopen, omdat wij nog nooit zo dicht bij een mogelijke realisatie zijn geweest.

Ik kan me voorstellen dat dit vragen oproept en ik zeg u toe dat we hierover in de komende weken uitgebreid van gedachte moeten wisselen. Deze situatie heeft natuurlijk consequenties, ook als het mogelijk het eindpunt is. Wij moeten met elkaar het gesprek voeren over hoe we hier in staan en het moet voorbereid worden om dit goed met elkaar te kunnen doen.

In het voorstel dat vandaag geagendeerd is voor de raad gaat het alleen om een kredietaanvraag voor de planbegeleiding. Ik kan me voorstellen dat dit ook vragen oproept. Ik stel voor om het gevraagde bedrag te halveren met daarbij de harde afspraak dat we geen cent meer uitgeven dan wat nodig is zolang we verkeren in een situatie waarin sprake is van een impasse.

De heer REESKAMP: Mag ik hierover een korte vraag stellen? Het is even naar adem happen voor zowel voor- als tegenstanders van het stadion. Het is iets dat ons allemaal raakt. De wethouder wil de discussie met de raad aangaan. Wij verwachten eigenlijk niet anders. Ik wil vragen om de discussie zoveel mogelijk in de openbaarheid te voeren, daarbij zo min mogelijk gebruikmakend van het artikel 55-middel.

De VOORZITTER: Die afspraak hebben we onlangs gemaakt.

Wethouder DIVENDAL: En ik kan hem alleen maar bevestigen.

De VOORZITTER: Andere vragen?

Mevrouw EIKELENBOOM: Voorzitter, we hebben net nieuwe informatie gekregen en dus is het misschien handig om even te pauzeren, zodat we kunnen nadenken over wat we te horen hebben gekregen.

De heer REESKAMP: Dat voorstel steunen we.

De VOORZITTER: Akkoord, maar mag ik nog een procedurevoorstel doen? Het is helder dat u iets met deze informatie wilt, maar laten we hier niet tot 23.00 uur over praten. Als u behoefte hebt om hierover te praten is het beter om een aparte bijeenkomst te houden met de wethouder. We houden vast aan het agendapunt kredietaanvraag. Laten we ons beperken in het uitweiden.

Mevrouw HOFFMANS: Moeten we niet de kredietaanvraag terugtrekken?

De VOORZITTER: Het voorstel is om het te halveren. De wethouder heeft daarbij gezegd dat we niets meer uitgeven tot er helderheid is van de marktpartij.

De heer MULDER: Voorzitter, ook het halveren van het krediet vraagt overleg en bezinning. Ik denk dat voor de besluitvorming het beste is om het hele stuk voorlopig terug te trekken.

De heer DE VRIES: Dat lijkt mij ook.

Wethouder DIVENDAL: U kunt het wel of niet leuk vinden, maar de meter van onze ambtelijke kosten loopt door. Binnen dit project zullen we kosten moeten maken om zorgvuldig te communiceren met de buurt. Dat is ook iets dat de raad wil. We kunnen niet net doen alsof die kosten er niet zijn. We maken in 2008 kosten en die moeten betaald worden.

De VOOZITTER schorst de vergadering.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. We beginnen aan de termijn van de Partij van de Arbeid.

De heer REESKAMP: De VVD had om een schorsing gevraagd.

De VOORZITTER: Dat is niet relevant, want het ging om een pauze.

De heer REESKAMP: Dan heb ik een ordevoorstel, voordat we beginnen met de termijn. We moeten niet de gewoonte aankweken om vijf minuten voor de behandeling van een agendapunt te morrelen aan bedragen. Als dat gebeurt, gaan wij dat als raad ook doen. Dat moeten we elkaar niet aandoen. In het dualisme is het bovendien zo dat in situaties als dit het college moet doen wat het kan doen. Achteraf is er verantwoording. Het college hoeft de raad er niet bij te betrekken om maar de helft van het bedrag te fourneren. De omstandigheden zijn dermate gewijzigd, dat wij ze vanavond niet kunnen overzien. Ik vind dat het college zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Het moet doen wat het moet doen en daarover achter verantwoordelijkheid afleggen. Wij zullen dat achteraf welwillend beoordelen. Het ordevoorstel is om het kredietvoorstel niet te bespreken. Het is duidelijk een onvoldragen voorstel.

De VOORZITTER: Dan moeten we stemmen over dit ordevoorstel. Wie steunt dit voorstel van de heer Reeskamp? Dat is te weinig en we gaan het stuk dus behandelen.

De heer DE VRIES: Ik denk dat u nu wel advies van ons nodig hebt, voorzitter.

De VOORZITTER: Het woord is aan de PvdA.

De heer FRITZ: Ik wil de wethouder bedanken voor zijn verklaring. Wij zijn wel blij dat hij ons op het laatste moment uitgebreid heeft geïnformeerd. Het is vandaag gebeurd en het was nodig dat wij dit verhaal vandaag te horen kregen. Dank daarvoor.

De PvdA heeft altijd drie redenen gehad om voor dit stadion te zijn en deze drie redenen staan voor de Partij van de Arbeid recht overeind:
De verdere ontwikkeling van de club.

De huidige locatie is niet ideaal voor een stadion en is veel idealer voor woningbouw. Wij vinden het belangrijk dat op die plek woningbouw mogelijk wordt gemaakt en daarvoor is verplaatsing van het stadion nodig.
De goede bijdrage aan de stadspoortontwikkeling van Oost.

Wij steunen de lijn die de wethouder heeft uitgezet: praten met de ontwikkelaar over wat mogelijk is binnen een aantal randvoorwaarden. Die randvoorwaarden heeft de wethouder net goed verwoord: op de huidige locatie ontwikkelen binnen de gemaakte afspraken en het overeind houden van de rolverdeling tussen de verschillende partijen. De ontwikkelaar moet zoveel mogelijk gehouden worden aan de verplichtingen die zijn aangegaan. Wij zien graag de brief tegemoet die de wethouder hierover heeft aangekondigd. Het lijkt ons goed om zo snel mogelijk daarna verder te praten in de commissie Ontwikkeling, zodat we goed kunnen bekijken wat de mogelijkheden en de problemen zijn en hoe we daarmee verder kunnen.

Dan het krediet. Straks zal de VVD mede namens ons met een voorstel komen om het krediet tot het eind van het jaar te verstrekken.

De VOORZITTER: Het woord is aan de SP.

De heer ELBERS: We hebben maandag schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van de crisis in de bank- en kredietwereld. We hebben gevraagd wat de financiële gevolgen voor Haarlem zijn als Fortress door de bank- en kredietcrisis niet meer aan zijn verplichtingen kan of wil voldoen ten opzichte van de ontwikkeling van het stadion en de daarbij geplande ontwikkeling. Als dit onverhoopt het geval zou zijn, is het belangrijk om de alternatieven voor duurzaam topvoetbal in Kennemerland in het oog te houden, met de samenwerkende gemeentes. Ook in andere gemeentes heerst de crisis en worden er stadions gebouwd. Wat zijn dan de mogelijkheden voor de locaties die dan vrijkomen voor volkshuisvesting en gebouwen van maatschappelijk nut?

De heer MULDER: Mijnheer Elbers, ik hoor uit uw woorden dat u ervan uitgaat dat het stadion niet doorgaat.

De heer ELBERS: Nee, ik moet u eerlijk zeggen dat dit vragen aan het college zijn.

De heer MULDER: U hebt het over het ontwikkelen van alternatieve locaties.

De heer ELBERS: Als Fortress niet meer aan zijn verplichtingen kan voldoen en de zaak moet herzien, betekent dit dat er alternatieven moeten komen. Dat begrijpt u natuurlijk.

De heer MULDER: En daar houdt u ernstig rekening mee.

De heer ELBERS: Uiteraard houdt je rekening met alle scenario's, hoewel het niet makkelijk is. Wij hopen dat het allemaal snel duidelijk wordt.

Dan het krediet. Er is geld uitgegeven en er moet nog geld worden uitgegeven aan onvermijdelijke zaken. Daarom hebben we samen met de VVD en PvdA een motie gemaakt.

De VOORZITTER: De VVD?

Mevrouw EIKELENBOOM: De VVD wil stilstaan bij het proces en de omvang van deze kredietaanvraag, zeker gezien de toelichting van de wethouder.

In de commissie hebben we al opmerkingen gemaakt over het proces. Ook hier gaat het om het achteraf verstrekken van een krediet, want het geldt al voor het jaar 2008. Wij willen daarom aan de wethouder vragen wat er tot nu toe is uitgegeven. Kan hij hier inzicht in geven?

Daarnaast willen wij voorstellen om de omvang van het krediet kleiner te maken. Ik wil het amendement aanhouden en de wethouder vragen wat de consequenties zijn als wij het krediet verder terug zouden brengen dan de geopperde halvering, namelijk tot aan het einde van dit jaar.

De heer VRUGT: Ik zou graag van mevrouw Eikelenboom horen waarom zij hiervoor kiest, terwijl de VVD bij een ander onderwerp niet zo gecharmeerd was van het instemmen met een voorstel dat vooruitloopt op ontwikkelingen in de toekomst. Dit krediet loopt ook vooruit op op dit moment erg onzekere factoren.

Mevrouw EIKELENBOOM: Ja, maar wij steunen nog steeds dit project. Het liefst willen wij dat dit project doorgaat. We zien dat het moeilijk gaat, maar we willen wel dat de wethouder op korte termijn doorgaat met de planontwikkeling totdat er meer duidelijkheid is.

De heer PEN: Ik ben een beetje verbaasd. Ik ken de VVD als een partij die goed kan onderhandelen, maar nu er tegenwind komt, brengt u het budget terug terwijl de gemeente misschien extra haar best moet doen om eruit te komen als het moeilijk gaat. U zegt nu dat het krediet minder moet en dat vind ik een heel apart signaal. Wat is dit voor een manier van onderhandelen?

Mevrouw EIKELENBOOM: Dan begrijpt u het verkeerd. Het krediet dat voorligt, strekt tot 2010. Dat vinden wij wat lang gezien de huidige ontwikkeling. Het liep al heel moeilijk en nu blijkt helaas dat het nog meer tegenzit. Het is niet zo dat we gaan knijpen in het budget. We zeggen alleen dat de termijn iets korter is, omdat we snel willen kunnen inspringen als raad.

De heer FRITZ: Ik heb nog een vraag aan mevrouw Eikelenboom. Het is toch zo dat u al van plan was om dit amendement in te dienen voor de mededeling van de wethouder?

Mevrouw EIKELENBOOM: We hebben in de commissie inderdaad al gezegd dat we het een erg lang krediet vonden.

De VOORZITTER: De fractie van GroenLinks.

De heer MULDER: We kunnen natuurlijk lang praten over het krediet, maar eigenlijk is het niet zo belangrijk meer. We hebben zojuist van het college gehoord dat het project Stadion Oostpoort op de golven van de kredietcrisis een zachte landing maakt. We moeten maar afwachten in hoeverre die kredietcrisis echt een rol speelt en we verwachten daarover op een later moment een uitgebreide uitleg van het college. We weten namelijk dat het heel lang stil was. Als de wethouder zegt dat hij de paaltjes tikkert die de taken van de gemeente scheidt van de taken van de ontwikkelaar, denk

ik dat het terugtrekkende bewegingen zijn. Ik denk dat het erop neer komt dat het project Stadion overlijdt aan grote interne problemen en dat we dit alleen nog niet weten.

U weet dat wij altijd tegen het stadion zijn geweest, maar we willen hier niet blij over doen. Het is een strop dat het zo is gegaan. Nu worden we als raad overvallen met informatie. Eigenlijk kunnen we er niet zoveel mee. Ik begrijp dat de coalitiefracties zeggen dat ze de ontwikkelingen willen afwachten. Ik denk dat we eigenlijk niets anders kunnen. GroenLinks concludeert wel dat het project Stadion aan het overlijden is, hoewel het nog niet is begraven.

Dit heeft consequenties voor het krediet. De wethouder zegt zelf dat het college geen cent meer uit geeft aan het stadion. Toch moet dit krediet voor de helft doorlopen, omdat de ambtenaren nog...

Wethouder DIVENDAL: Ik heb gezegd: "geen cent meer dan nodig is". Ik heb ook uitgelegd dat er nog kosten zijn te maken. In mijn termijn zal ik hier op ingaan. U moet mij geen woorden in de mond leggen die ik niet heb gezegd.

De heer MULDER: Dat begrijp ik, maar wij vinden dat dit krediet nu niet afgestemd moet worden. De raad moet bespreken in hoeverre hij dit krediet nog wil verstrekken.

De VOORZITTER: Dat doen we nu toch?

De heer MULDER: Ik stel voor om daarover nu niet te beslissen om de helft toe te kennen en de andere helft niet.

De VOORZITTER: Dit heeft de heer Reeskamp net voorgesteld en daar was geen meerderheid voor.

De heer ELBERS: Welke kant je ook opgaat, je moet nooit willen vertragen. Als je geen geld hebt, kun je niets doen.

De heer MULDER: Het antwoord van de wethouder dat de ambtelijke kosten doorlopen, vinden wij niet voldoende om nog 250.000 euro aan te gooien tegen ambtenaren die zaken moeten afronden.

De VOORZITTER: Wil iemand een vraag stellen? Nee? Dan gaan we naar het CDA.

De heer CATSMAN: Voorzitter, het CDA is altijd voor het stadion geweest en is dat nog steeds. Niet alleen vanwege het project zelf, maar ook van de mogelijkheden die het biedt voor Haarlem-Noord. Nu lijkt het te verworden tot wie het eerst met de ogen knippert. Juist nu moet de raad de rug recht houden en achter het college staan. Geen terugtrekkende bewegingen. De ontwikkelaar en de gemeente houden zich aan de afspraken.

De heer VRUGT: De collega van de heer Catsman zei net iets soortgelijks. Hij stelde dat de gemeente er misschien juist financiën bij zou moeten leggen. De heer Pen zei bijna letterlijk dat er meer geïnvesteerd moet worden in plaats van het krediet te verminderen. Vindt u dat ook? Gelet op de onzekere situatie wil ik daar graag goed antwoord op.

De heer CATSMAN: Wij hechten aan een heldere houding en staan achter het voorstel voor het volle bedrag van 550.000 euro.

De heer VRUGT: Ondanks de mededeling van de wethouder bij het begin van dit agendapunt.

De heer DE VRIES: Ik heb ook een vraag. Hoe betrouwbaar is het voor de gemeente om met Fortress door te gaan in deze situatie? Heeft Fortress nog zoveel financiën? Ze zitten nu ergens weggedrukt in België. Wat verwacht u nog met Fortis te kunnen doen?

De heer CATSMAN: We hebben het over Fortress en niet over Fortis.

De heer DE VRIES: Ik wil u erop wijzen dat deze projectontwikkelaar onder de bank Fortis valt.

De heer CATSMAN: Dan weet u meer dan ik.

De heer DE VRIES: Er zijn wel degelijk links, mijnheer Kaatee.

De VOORZITTER: Wil D66 spreken?

De heer REESKAMP: D66 heeft dit agendapunt opgewaardeerd. Het was de gewoonte dat degene die dit doet de eerste termijn mag beginnen, maar het geeft niet. Er is nu veel meer aan de hand en we zijn allemaal een beetje in de war. Alleen de coalitie is nog niet in de war, maar dat komt nog wel.

De heer MULDER: Mijnheer Reeskamp, we zijn helemaal niet in de war. We moeten alleen geïnformeerd worden. Wat er aan de hand is, weten we dondersgoed.

De heer REESKAMP: Voorzitter, het is niet leuk wat er gebeurt. Wij hebben geen leedvermaak over wat hier gebeurt. Nu gebeurt waar wij in 2001 en 2002 al een beetje voor hebben gewaarschuwd.

De VOORZITTER: Toen voorzag u die kredietcrisis al? Wilt u mij alstublieft adviseren over mijn beleggingen?

De heer REESKAMP: Nee, voorzitter. U neemt als college de vrijheid om de raad hierover te informeren. Als u mij verbiedt om hierop in te gaan, stop ik.

De VOORZITTER: Verbied ik u iets?

De heer REESKAMP: Ik mag dit breder trekken dan het voorstel tot het krediet. Dat bent u toch met mij eens?

De VOORZITTER: Dat lijkt mij wel. Het verbaast me alleen dat u dit in 2001 al had voorzien. Ik vind het heel knap.

De heer ELBERS: Ik was er in 2001 ook en de heer Reeskamp was toen met mij tegen dit plan. Alleen heeft hij in 2005 toch getekend.

De heer REESKAMP: Voorzitter, er is geen leedvermaak bij D66. Waarom niet? Het contract dat met Fortress is getekend, kan vrij eenvoudig door de rechter worden ontbonden. Ook als wij in de min uiteengaan en het stadion aborteren, krijgen wij een enorme financiële zeperd. Dat staat ons te wachten. Wij zetten ons alvast schrap.

We vinden dat het college ons proactief moet begeleiden bij het omgaan met alle financiële risico's die mogelijk op ons afkomen. Het is nu niet meer de tijd om te zeggen dat het stadion gewoon doorgaat. Op zijn best is er een gerede twijfel dat het wel eens niet zou kunnen doorgaan. In een stad met 150.000 inwoners en een budgettaire positie die niet echt florissant is, moet het college de raad informeren over wat er op de gemeente af komt. Daarover willen wij graag een motie indienen, die is opgesteld zonder voorkennis van wat de wethouder vanavond heeft meegedeeld. Met uw welnemen, lees ik de motie voor.

Motie 10/2 Transparantie rond de financiële risico's stadion Oostpoort

“De gemeenteraad in vergadering bijeen op 9 oktober 2008,

Overwegend dat:

de gemeenteraad de ogen niet kan en mag sluiten voor de kredietcrisis;
deze immers gevolgen kan hebben voor de realisatieovereenkomst met Fortress;
Haarlem niet bij macht is om – zoals de Nederlandse staat bij Fortis heeft gedaan – om Fortress uit/op te kopen;
verder onduidelijk is welke kosten met de renovatie van het huidige stadion gemoeid zijn;

Besluit het college te verzoeken een inventarisatie op te stellen van alle risico's rond de renovatie van het oude en de realisatie van het nieuwe stadion of juist het stopzetten daarvan, in ieder geval bevattend:
voor welke kosten Haarlem zich (juridisch of maatschappelijke 'gedwongen') geplaatst ziet indien Fortress afziet van de realisatie van (delen van) het stadionproject;
kostenopstelling (kapitaallasten, afschrijftermijn, bouwkostenrisico's, et cetera) betreffende de renovatie van het huidige stadion Jan Gijzenkade;

En aan de hand daarvan de raad steeds bij elke kredietverstrekking te informeren in hoeverre die kredieten risicodragend zijn, steeds getoetst aan een afbreukscenario;

En gaat over tot de dag.”

Ondertekening: D66, GroenLinks. Actiepartij

We moeten goed beseffen dat de realisatieovereenkomst Fortress nog steeds de mogelijkheid biedt om het stadion niet en de kantoren en het hotel wel te bouwen om uit het financiële debacle te komen. Juridisch hebben ze die vrijheid. De wethouder schudt van nee, maar het is toch zo. Lees maar na.

We hebben ook behoefte aan een kostenopstelling. HFC Haarlem is een Haarlemse club en dus moeten we gaan rekenen aan de voorstellen die collega De Vries ooit heeft gedaan om aan de Jan Gijzenkade aan de slag te gaan. Dat verwachten wij ook van de wethouder.

De heer PEN: Heel kort. U pleit eigenlijk voor optimaal risicomanagement op dit project. Tegelijkertijd zegt u nee tegen het krediet. Dat vind ik een rare tegenstelling.

De heer REESKAMP: Dat vind ik helemaal niet. Wij zijn er minder principieel in dan de VVD. Het krediet is voor een goed deel al besteed en we vinden dat het college in het dualisme hierin een zekere mate van vrijheid heeft. Netjes is het niet, maar als de nood aan de man komt, moet het. Komt u niet met het verhaal dat het geld gegeven moet worden om de risicoanalyse te maken.

De heer PEN: Het is geen *window dressing*. Iemand moet uiteindelijk de risico's inventariseren. U zegt dat de wethouder nu moet stoppen, ook al heeft hij misschien het een en ander uitgegeven. Als u nee zegt tegen dit voorstel, hebben we ook geen mensen die zich kunnen verdiepen in de alternatieven die anderen graag willen.

De heer REESKAMP: Dat heeft de wethouder niet gezegd. Hij zei dat het geld onder andere nodig is om de communicatie met de buurt aan te gaan. Wij horen net van 'de buurt' dat de komende klankbordvergadering tot nader order is uitgesteld. Dat verhaal klopt dus ook niet. Wij zijn er simpel in: pas op de plaats en krediet stopzetten.

De heer PEN: Dus ook geen communicatie meer? Gewoon alles stoppen?

De heer REESKAMP: Zo werkt dat toch niet.

De heer FRITZ: Ik vind het heel knap dat de heer Reeskamp dit zes jaar geleden al aan zag komen. Maar vier maanden geleden was er een motie van GroenLinks die vroeg om heroverweging en verschillende locatieonderzoeken naar onder andere de Jan Gijzenkade die u nu noemt. Toen gaf u de volgende stemverklaring: "Voortschrijdend inzicht. Wij komen langzamerhand tot de conclusie dat er misschien geen alternatieve locatie aangewezen moet worden." Misschien zag u het zes jaar geleden wel, maar vier maanden geleden stond u achter deze locatiekeuze.

De heer REESKAMP: Gezien de ernst van de situatie heeft de heer Fritz dit zeer spitsvondig opgemerkt. Wij hebben het voorstel van GroenLinks niet gesteund, omdat er wat ons betreft voor het hele betaald voetbal geen plaats meer is in Haarlem gezien de zeer povere resultaten van HFC Haarlem. Maar dat is een heel andere discussie.

De heer FRITZ: Dat zei u toen in ieder geval niet in uw stemverklaring.

De heer REESKAMP: Dan is dat alsnog toegevoegd.

De VOORZITTER: We gaan naar de Actiepartij.

De heer VRUGT: Ik ben erg blij dat D66 dit agendapunt heeft opgewaardeerd van hamerstuk met stemverklaring tot bespreekpunt. Ik mag aannemen dat de wethouder anders deze mededeling ook zou hebben gedaan.

De heer HAGEN: De VVD heeft het punt opgewaardeerd.

De heer VRUGT: Ik dacht dat het D66 was, maar het is goed als u de credits wilt hebben, mijnheer Hagen. Dan ben ik u heel erg dankbaar. Wij vrezen natuurlijk dat dit niet het enige project zal zijn dat gevolgen ondervindt van de kredietcrisis.

Terug naar dit project. Ik vind het onlogisch om als raad nu 500.000 euro of 250.000 euro te verlenen voor de voortgang van een project dat volledig onzeker is, terwijl de wethouder ons meldt dat er na het crisisonderzoek over enkele weken meer duidelijkheid zal zijn van de kant van de ontwikkelaar. Los van de kredietcrisis zijn er meer onzekerheden. Aan het begin van de vergadering hebben we nog een ingekomen stuk over een voorbehoud van Rijkswaterstaat doorgestuurd naar de commissie. Zo zijn er meer aspecten die het project steeds onzekerder maken. Daarom dien ik de motie Stadionkrediet in. Die stelt dat we eerst een paar weken of een maand afwachten, waarna de wethouder ons kan uiteenzetten wat er uit het crisisonderzoek is gekomen, vooral van de kant van de ontwikkelaar. Daarna kunnen we besluiten of we een krediet moeten verstrekken.

Motie 10/3 Stadskrediet: nu even niet

“De gemeenteraad van Haarlem in vergadering op 9 oktober 2008,

Kennisnemend van de impasse waarin ontwikkelaar en andere betrokken partijen verkeren sinds het recente uitbreken van de financiële crisis die hen noodzaakt het gehele project in al haar voorgenomen facetten opnieuw tegen het licht te houden en (financieel) te heroverwegen;

Constaterend dat voortgang van het project op dit moment te onzeker is om krediet te geven;

Gehoord hebbend de wethouder die stelt over de uitkomsten van het overleg hierover de raad pas over enige weken nader te kunnen informeren en derhalve nu slechts de helft van het oorspronkelijk genoemde voorbereidingskrediet aan de raad te vragen ter dekking van de lopende processen;

Besluit dat nu de toekomst van het project onzeker is en dus ook de voorbereidingen thans een erg onzekere uitkomst kennen;

Thans in het geheel geen krediet te verstrekken en eerst de uitkomsten van de gesprekken, positiebepaling en keuzes van de ontwikkelaar en andere partners af te wachten;

En gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekening: Actiepartij

De heer CATSMAN: Bent u niet bang dat een dergelijk signaal de wethouder in een onmogelijke onderhandelingspositie zet?

De heer VRUGT: Ik vraag me af welke onderhandelingspositie u bedoelt, mijnheer Catsman.

De heer CATSMAN: Die zou over het stadioncomplex kunnen gaan.

De heer VRUGT: Ik denk dat dit hele stuk over het stadioncomplex gaat. U zegt dat er jaren geleden een overeenkomst getekend is. Ik constateer, net als iedereen hier, dat de

ontwikkelaar met zichzelf en andere betrokken partijen crisisberaad houdt. Dat is iets anders dan onderhandelingen, denk ik.

De heer CATSMAN: Toch zal de wethouder daar met zo stevig mogelijke steun in moeten gaan.

De heer VRUGT: Ik begrijp dat u dat graag steunt. Wij niet.

De heer FRITZ: Voorzitter, de heer Vrugt wil dat we over een maand verder kijken naar aanleiding van een aantal crisisoverleggen. Daar zal onderzoek voor moeten worden gedaan. Daar zullen ambtenaren voor moeten worden ingezet. Waar betaalt u die uit? U trekt namelijk het hele krediet in. U zegt niet dat we een klein bedrag ter beschikking stellen. Moet de wethouder dit zonder toestemming van de raad doen?

De VOORZITTER: Dit is dezelfde discussie die we net hebben gehad.

De heer VRUGT: Ik ben blij dat u dat zegt, voorzitter, maar ik wil het nog wel een keer uitleggen. Er zijn tal van ambtenaren bezig met het plegen van telefoontjes of het sturen van briefjes, terwijl wij daarvoor geen krediet hebben verstrekt. Ik denk niet dat het een enorm drama wordt en dat de ambtenaren die hiermee bezig zijn werkeloos thuis komen te zitten en moeten vrezen dat hun loon niet uitbetaald wordt. Ik zie het probleem niet zo goed.

De heer FRITZ: Ik ben blij dat u de kredietcrisis met één telefoontje kunt afdoen.

Wethouder VAN VELZEN: Er zijn 1500 ambtenaren bezig met het beantwoorden van honderden vragen.

De VOORZITTER: Waar waren we gebleven? Ik denk dat de heer De Vries ook een opvatting heeft over dit onderwerp.

De heer DE VRIES: Ik dacht het wel. De mededeling van wethouder Divendal is zeer schokkend en heeft waarschijnlijk zeer grote gevolgen. Wij van Partij Spaarnestad hopen ergens dat we blij mogen zijn dat eindelijk duidelijk wordt wat er gaat gebeuren dankzij deze externe factoren. Wij gaan ervan uit dat het college met gepaste acties en snel zal anticiperen op wat hier is gebeurd. Wij denken ten eerste dat u snel vaststelt of u door kunt gaan met ontwikkelaar Fortress. Hoe betrouwbaar is het om daarmee door te gaan? Ten tweede gaat u natuurlijk op een rijtje zetten wat het de gemeente gaat kosten als u noodgedwongen dit project moet afblazen. Ten derde, en dit is het allerbelangrijkste, is het voortbestaan van HFC Haarlem. De club heeft al meerdere keren bij u aangeklopt omdat de situatie van het huidige stadion in Haarlem-Noord zeer beroerd is. Wij gaan ervan uit dat u nu tot actie overgaat om op de korte termijn de minimaal noodzakelijke renovatie aan te pakken.

De VOORZITTER: ChristenUnie/SGP?

De heer VREUGDENHIL: Voorzitter, mijn fractie heeft zich nooit uitgesproken voor aanleg van het stadion. We hebben altijd gezegd dat er naar de Haarlemmermeer moet worden gekeken. Op termijn gaan we fuseren met Haarlemmermeer, dus laten we daar het stadion neerzetten.

Er is nu een kredietcrisis. Die treft veel ondernemers en ontwikkelaars en zal misschien gevolgen hebben voor meer projecten in Haarlem. Bij het stadion spreken we over een groot bedrag voor de betreffende ondernemer. Dat moet allemaal geleend worden, terugbetaald worden en rendabel gemaakt worden. We voorzien een periode dat de ontwikkelingen stagneren en dat er geen grote winsten op allerlei zaken behaald kunnen worden.

Desalniettemin komt het college met een voorstel om het krediet tot de helft terug te brengen. Mijn voorstel sluit aan bij wat de heer Reeskamp zei. Eigenlijk moet deze kwestie eerst in de commissie besproken worden. Laat het college binnen drie weken met een nieuw voorstel komen en verwerk dit bedrag en alles eromheen in een nieuw pakket, zodat we er uitgebreid over kunnen spreken en niet zoals nu overvallen worden met een herzien collegevoorstel. Bij onze fractie is natuurlijk de bereidheid aanwezig om kosten die we gemaakt hebben om te voldoen aan onze contractuele verplichtingen, te betalen. Het college moet ervoor zorgen dat de gemeentelijke positie niet verder wordt ondermijnd. Maar ik denk niet dat iemand enig nadeel zal ondervinden van een uitstel van behandeling van drie weken.

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Divendal.

Wethouder DIVENDAL: Dank u wel dat ik de gelegenheid heb gekregen om hierover te praten. Het college realiseert zich dat het een mededeling is die erin hakt. Vanmiddag heb ik in overleg met de stuurgroep en de partijen aangegeven dat ik vind dat we – ook namens de andere partijen – deze medewerking moeten geven, omdat we anders in een heel rare situatie terecht zouden komen. De partijen waren het hiermee eens. Wij hebben u hiermee niet willen overvallen, maar hopen dat u wilt meedenken in een proces waaraan we nu beginnen.

De woorden 'in de war' wil ik niet gebruiken, maar het betekent wel dat er nu een situatie ontstaat waarvan we de consequenties niet kunnen overzien. Mijn voorstel is dat ik contact opneem met het presidium en de voorzitter van de commissie om op korte termijn een datum te prikken om deze zaken te bespreken. Ik vind niet dat we dit moeten laten afhangen van de vraag of het college op dat moment alle informatie in handen heeft. Als we denken dat we pas met elkaar kunnen praten als we alle informatie hebben, zou het kunnen gaan schuiven. Ik denk dat we een keer in alle rust en in het openbaar moeten kunnen praten over alle ins en outs van deze voorstellen. Ik denk dat het heel goed is dat we proberen in deze gekke situatie geen overhaaste dingen te doen, maar het gesprek voeren vooruitlopend op het besluit dat we moeten nemen.

De heer VRUGT: Ik hoor de wethouder zeggen 'niet overhaast besluiten nemen'. Vanochtend is er een gesprek geweest. Vanavond horen wij van u dat er crisisberaad is, omdat het agendapunt opgewaarderd is.

De VOORZITTER: Anders had u het ook gehoord.

Wethouder DIVENDAL: Ik heb natuurlijk aan de voorzitter van de raad gevraagd of ik een mededeling mag doen tijdens de raadsvergadering.

De heer VRUGT: De kredietaanvraag staat op de agenda en ik had het logischer gevonden als we in de loop van de dag een mailtje hadden gekregen.

De heer FRITZ: Mijnheer Vrugt, accepteert u dat u het niet bij het juiste eind had? Dit is echt onzin.

De heer VRUGT: Ik weet niet in welk opzicht ik het nu niet bij het rechte eind zou hebben, mijnheer Fritz. Ik hoor van de wethouder dat er vanmorgen een gesprek is geweest. Dat is een feit.

De heer FRITZ: U had het bij het verkeerde eind toen u zei dat de wethouder ons niet had ingelicht als het agendapunt niet was opgewaardeerd. Dat had hij wel gedaan. Hij heeft het aan de voorzitter gevraagd en u suggereerde dat dit niet zo zou zijn en u probeerde dit goed te praten.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat de wethouder verder gaat.

Wethouder DIVENDAL: De motie van D66 bevat meerdere elementen, zoals alle informatie geven en bespreken en onderzoeken wat er moet gebeuren. Het staat er niet, maar ik zeg u namens het college toe dat dit niet alleen moet gebeuren als er kredieten worden aangevraagd, maar altijd als er iets te melden valt. Het is nodig dat we met de raad zorgvuldig dit proces ingaan. Ik vind het echter niet verstandig om vooruit te lopen op punt 2 en ons helemaal te focussen op renovatie van het stadion aan de Jan Gijzenkade. Natuurlijk wordt de positie van de Jan Gijzenkade meegenomen in de verhalen. Zoals een aantal mensen weet, zegt de club dat het ook in de overgangsfase naar een nieuw stadion nodig is om te praten over de Jan Gijzenkade. Natuurlijk wordt dit erbij betrokken. Laten we het gesprek in de commissie benutten om met elkaar goed te praten over de informatie die we hebben.

Ik ben wel eens met D66 dat het college altijd zal handelen als het nodig is en achteraf verantwoording aflegt. Ik ben hier in de commissie Ontwikkeling een aantal keer namens het college voor door het stof gegaan, omdat het krediet voor dit jaar op een aantal punten niet in de pas liep.

Gezien het amendement van VVD, SP en PvdA denk ik dat het verstandig is om te zorgen dat het werk dat nu moet gebeuren, gebeurt. Dat is ook wat het CDA en anderen van u vragen. Laten we de kosten van dit jaar ordentelijk dekken. Als de gesprekken die wij met u voeren aanleiding geven tot nieuwe ambtelijke inzet in de komende jaren – wat altijd zal gebeuren, we weten alleen nog niet hoe – komen wij bij u terug.

De VOORZITTER: Prima. Ik neem aan dat er geen tweede termijn nodig is.

Mevrouw EIKELENBOOM: Ik heb nog een korte opmerking. Ik zei dat ik het amendement aan zou houden in afwachting van de reactie van de wethouder.

Wethouder DIVENDAL: Ik zei dat ik er goed mee kan leven.

Mevrouw EIKELENBOOM: Daarom wil ik het amendement nu officieel indienen.

Amendement 10/1 Stadion Oostpoort

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 9 oktober 2008,

Overwegend dat:
de geplande bouw van het stadion Oostpoort een groot en risicovol project is;
de gemeenteraad bij dergelijke grote projecten met regelmaat moet kunnen besluiten
om het project voort te zetten of te stoppen;
vanwege de moeilijke voortgang van dit project de raad het besluit wel of niet door te
gaan uiterlijk per 1 januari 2009 opnieuw wil nemen;

Wijzig het raadsbesluit als volgt:

'1. Een krediet beschikbaar te stellen ten behoeve van planbegeleiding stadion
Oostpoort fase 4 van 163.500 euro ter dekking van de onvermijdelijke kosten.
2. De kosten te dekken uit de grondexploitatie Oostpoort fase 3 uit post VTU
Planontwikkeling';

En gaat over tot de dag.”

Ondertekening: VVD, SP, PvdA

De VOORZITTER: Ik stel voor dat we gaan stemmen. Dat doen we in de volgorde
van vergaandheid. Daarom stel ik voor om eerst te stemmen over de motie van de
Actiepartij om nu geen krediet te verstrekken. Wie steunt deze motie? De Actiepartij,
GroenLinks, D66, Partij Spaarnestad en ChristenUnie/SGP. De motie is verworpen.

Dan het amendement van de VVD, SP en PvdA, waarin wordt voorgesteld om het
krediet te laten lopen tot het einde van het jaar. De wethouder heeft aangegeven dat hij
het daarmee eens is. Zijn er stemverklaringen?

De heer REESKAMP: Wij kunnen ons van harte vinden in de overwegingen van het
amendement. De derde is: “vanwege de moeilijke voortgang van dit project de raad
het besluit wel of niet door te gaan uiterlijk per 1 januari 2009 opnieuw wil nemen”.
Dat lijkt ons een uitstekende overweging en wij zullen de coalitie daar van harte aan
houden. Wij zullen het amendement echter niet verder steunen.

De heer CATSMAN: Voorzitter, de wethouder heeft aangegeven dat hij met het
amendement kan leven. We willen hem daar graag in steunen en steunen dit
amendement.

De heer VRUGT: Ik herhaal dat de wethouder het had over 'overhaaste beslissingen'.
Er zijn ontwikkelingen die vanochtend plaatsvonden. Daarom lijkt het mij niet meer
dan logisch dat we dit krediet even in de ijskast zetten. Over een paar weken kunnen
we het terugbrengen, zoals de heer Vreugdenhil aangaf. Daarom zullen wij dit voorstel
van de collegepartijen niet steunen.

De VOORZITTER: Willen degenen die dit amendement steunen hun hand opsteken?
Dat zijn PvdA, CDA, VVD en SP. Aangenomen.

Dan hebben we motie 10/2 over de transparantie van de financiële risico's. Zijn
daarover stemverklaringen nodig?

De heer FRITZ: Voorzitter, een deel is toegezegd door de wethouder en een ander
deel is niet nodig. Daarom zullen wij deze motie niet steunen.

De heer DE VRIES: Dit is precies wat Partij Spaarnestad beoogt en dus staan wij er volledig achter.

De heer CATSMAN: Wij vinden dat het college hier bij monde van de wethouder voldoende toezeggingen op heeft gedaan. Wij zullen de motie niet steunen.

Mevrouw EIKELENBOOM: Wij kunnen ons niet vinden in punt 2 over het onderzoeken van het stadion aan de Jan Gijzenkade. Dat is wat ons betreft niet aan de orde en dus zullen we deze motie niet steunen.

De heer ELBERS: We zullen de motie niet steunen vanwege punt 2. Er moeten meerdere alternatieven mogelijk zijn en bekeken worden.

De heer VREUGDENHIL: Dit is een uitstekende motie, maar het gedeelte over het oude stadion zie ik ook niet zitten. Wat mij wel aanspreekt, is dat de heer Reeskamp eigenlijk een pleidooi houdt voor het opvolgen van de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie om meer aan risicomanagement te doen en de raad te informeren over het overschrijden van kredieten en alle punten die risico's opleveren voor de doorgang van een project. Ik vind dat dit college daarin tot op heden in gebreke is gebleven. Vanavond horen we voor het eerst dat het project in een impasse zit...

De VOORZITTER: Dit is nieuwe informatie, die sinds vanmorgen bekend is.

De heer VREUGDENHIL: Iedereen heeft dit kunnen zien aankomen, want de hele hypothecaire crisis is al langer aan de gang. Eigenlijk zullen dit soort risico's zich in toenemende mate kunnen voordoen bij alle projecten waar de gemeente mee bezig is.

De VOORZITTER: Dus u steunt de motie. Dan gaan we erover stemmen. Willen degenen die de motie steunen hun hand opsteken? Dat zijn GroenLinks, Partij Spaarnestad, Actiepartij en D66. De motie is verworpen.

Dan stemmen we nu over het geamendeerde voorstel. Wie steunt dit? PvdA, CDA, VVD en SP. Aangenomen

HAMERSTUKKEN MET STEMVERKLARING

5. WONEN ROND DSK FASE 1: AANVULLEND KREDIET

De heer CATSMAN: Tijdens de commissievergadering werd door mevrouw Eikelenboom verklaard dat dit de laatste keer is dat de wethouder op een dergelijke manier om een krediet kon komen. Waarvan akte, zou ik zeggen.

De heer VRUGT: Wij zullen het voorstel uiteraard wel steunen. Ik wil wel zeggen dat ik het jammer vind dat ik ondanks navraag van de ambtenaar weer geen antwoord heb gehad op een enkele technische vraag.

De VOORZITTER: Vastgesteld.

6. VERORDENING SOZAWE-RAAD

De heer HEILIEGERS: Het stuk is volgens de VVD een prima verordening. Transparantie en meer spreiding in de deelnemers, waaronder cliënten van SoZaWe. Maar met permissie maak ik van de gelegenheid gebruik om een aantal woorden te richten tot u als raad. Ik begrijp dat ik tijdens een eerste keer niet onderbroken word en dat is prettig. Het is niet een gebruikelijk om een stemverklaring te gebruiken voor een maidenspeech, maar ik heb er toch voor gekozen. Ik zou het onderwerp ook vanuit de Wmo-raad of de begroting kunnen benaderen, maar het gevaar is dat een aantal zaken ondersneeuwen die ik tegen u aan wil houden.

De VOORZITTER: Dit lijkt een aankondiging van een behoorlijk betoog. Wilt u proberen om het zo kort mogelijk te houden?

De heer HEILIEGERS: Ik zal het kort houden. Ik denk dat het ongeveer twee minuten duurt om mijn punt te maken.

Ik ben eind augustus 2008 in onze raad gekomen. Ik hoorde net dat sommige mensen al in 2001 – en waarschijnlijk al veel eerder – in de raad aanwezig waren. Als je nieuw in een functie bent, kijk je fris en ontvankelijk naar een aantal zaken. Ik heb een op een de portefeuille van mijn voorganger overgenomen. Dit is vooral een sociale portefeuille, natuurlijk met een liberale inslag. Dit spreekt mij enorm aan.

Ik heb een aantal zaken geconstateerd die ik met u wil delen. Ik heb het genoeg om met de heer Elbers en mevrouw Lodeweegs in de commissie BBS te zitten. Daar valt mij onder andere op dat ons ambtenarencorps zeer kundig en gepassioneerd is, terwijl ik soms andere klanken om mij heen hoor. De heer Sleddering is er niet, maar toch wil ik het ambtenarencorps nu dit compliment geven.

Ik heb ook gemerkt dat er een kloof is tussen burger en politiek. Dat roept iedereen ook. Maar er is ook een kloof tussen burger en ambtenaar. In de hoorzitting van vorige week over huishoudelijke hulp heb ik dat erg gemerkt, want daar werden heel goede dingen gezegd. Ik mis daar meerdere ambtenaren, terwijl het me handig lijkt voor de doorvertaling naar de praktijk. Er zit ook een risico aan. Aan mezelf en uit gesprekken met een aantal van u, zag ik dat je gauw op de stoel van een ambtenaar gaat zitten en dat je met allerlei technische zaken bezig bent. Ik heb me voorgenomen om daarvoor te waken. Als volksvertegenwoordiger heb je als doel om het volk te vertegenwoordigen, maar ook om het kader te stellen. Bovendien heb je tot doel om te controleren. Als je te veel op de stoel van de ambtenaar zit, is dat zorgelijk. Ik heb dit onder andere gemerkt in mailcorrespondentie die wij met elkaar hebben. Ik lees op dit moment alles en zie stapels artikel 38-vragen langskomen. Ook zijn er mensen die honderd of tweehonderd vragen stellen over de begroting. Volgens mij maken wij ons ambtenarenapparaat gek. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Ik wil ook terugkomen op de Wmo en sociaal. Dat gaat om alle Haarlemmers, zoals ik gemerkt heb. Ik merk ook dat soms problemen niet op een orthodoxe wijze opgelost moeten worden, maar op een onorthodoxe wijze. Ik spreek naar mijzelf – maar ik denk ook naar u – als ik zeg dat ik denk dat je niet altijd de politieke pet op moet houden. In grote probleemsituaties moet je ook als individu een positie innemen en de wethouder de ruimte geven om dingen op te lossen.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Heilieggers.

Mevrouw VAN ZETTEN: Terug naar de harde werkelijkheid, namelijk de cliëntenraad van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. D66 heeft geen prettige boodschap voor het college. Wij zullen het voorstel niet steunen. De raad die bedoeld is als cliëntenraad bestaat in minderheid uit cliënten. De meerderheid is vertegenwoordiger van cliënten en dat vinden wij principieel een verkeerde uitgangspositie, zeker in het licht van het Wmo-beleidsplan dat binnenkort op stapel staat. Daarin doet iedereen mee en ik vind dat dit voorstel daaraan voorbijgaat.

De heer VRUGT: Wij gaan inhoudelijk wel mee met het voorstel, maar we wilden wel opmerken dat we het erg jammer vinden dat ervoor gekozen is om een en ander te bekostigen vanuit het budget voor armoedebeleid. Het was naar buiten toe helderder geweest als het ten laste was gekomen van programma 1, post algemeen: gemeentelijk bestuur of communicatie, participatie, inspraak. Nu lijkt het erop dat geld voor armoedebestrijding gaat naar een participatieorgaan.

De VOORZITTER: Vastgesteld.

AANVULLEND KREDIET NIEUWBOUW KLEEDACCOMODATIE R.K.S.V. ONZE GEZELLEN

De heer PEN: Ik wil het punt dat ik in de commissie gemaakt heb, herhalen. Mijn complimenten aan het college. Snel doen, dit. We hopen wel dat we snel kunnen duidelijk maken aan de clubs hoe het zit met de ozb. Het blijft een punt van zorg dat de verbetering van een sportpark leidt tot er een hogere ozb-aanslag. Dit zorgt voor heel veel onrust en we hopen dat hierin snel duidelijkheid komt.

De VOORZITTER: Vastgesteld.

NOTITIE MINIMALISEREN AANTAL GEHEIME STUKKEN EN PROTOCOL GEHEIME STUKKEN EN BESLOTEN VERGADERINGEN

De heer REESKAMP: Het heeft even geduurd, maar we zijn ervan overtuigd dat met dit protocol er een goede aanzet is gegeven om methodischer om te gaan met de artikel 55-procedure. U hebt in de commissie Bestuur gezegd bereid te zijn om samen met de gemeenteraad dit na een jaar te evalueren. Die evaluatie heeft natuurlijk alleen zin als we dit protocol direct goed ter hand nemen.

De heer VRUGT: Ik vind het moeilijk om in te stemmen met deze notitie vanwege een voor ons principieel punt. Er is namelijk in opgenomen dat verslagen en stukken niet op het BIS hoeven te worden gepubliceerd als de geheimhouding is opgeheven, terwijl het bij langer lopende projecten soms jaren later belangrijker kan zijn om terug te kunnen kijken hoe zaken zijn gelopen. Helaas kan ik dus niet met het voorstel instemmen.

De VOORZITTER: Vastgesteld.

PRINCIPEBESLUIT VERZELFSTANDIGING SERVICE BEDRIJF HAARLEM

Mevrouw KOPER: Verzelfstandiging is voor de Partij van de Arbeid geen doel op zich. Dat hebben wij al meerdere malen aangegeven. Wat mijn fractie betreft, is de rit zo langzamerhand uitgereden. Wij realiseerden ons tijdens de behandeling in de

commissie dat we redelijk alleen staan met onze kritische opmerkingen en zullen nu niet dwars gaan liggen. Ik wil u wel beloven dat we bij het uitvoeringsbesluit voorafgaande aan de definitieve besluitvorming zullen letten op een aantal dingen. Is de regierol van de gemeente voldoende helder en verankerd voor zeggenschap, verantwoordelijkheden en controle? We zullen natuurlijk kijken naar de financiën zoals de besparingen voor de gemeente, reserves en desintegratiekosten. We kijken vooral naar de voordelen voor het personeel en de gebruikers, namelijk de Haarlemmers. Niet in de laatste plaats kijken we naar onze 5%-regeling (waarover we anderhalf jaar geleden de motie hebben ingediend), leer/werkplekken en de klusteam.

De heer ELBERS: Het besluit tot verzelfstandiging is uitvoerig aan de orde geweest in de commissie. Het is een voorgenomen besluit. Er zijn vier punten die de SP buitengewoon belangrijk vindt:

Het overleg met de sociale partners, dat een voorwaarde voor bonden is. Dit is nogmaals naar voren gebracht in een brief vanuit de ondernemingsraad aan de commissie.

De werkgelegenheid en de zorg en intentie om de werkgelegenheid te behouden, ook vanuit opdrachten van de gemeente Haarlem.

Het toezicht dat vanuit de gemeenteraad kan worden uitgeoefend op bedrijven die een band hebben met de gemeente.

De voordelen voor de klant.

De wethouder heeft op al deze punten tot nu toe naar onze tevredenheid geantwoord en we zijn daar erg blij mee. We wachten wel de discussie af voordat het voorgenomen besluit een definitief besluit kan worden.

De heer VREUGDENHIL: Wij gaan akkoord met het principebesluit, maar hechten eraan om goed te praten over het uitwerkingsbesluit. We begrijpen dat het oordeel van de ondernemingsraad nog in ontwikkeling is. De financiën zijn een punt en ook de verdere mogelijkheden tot samenwerking willen wij ter zijner tijd graag bespreken.

De VOORZITTER: Vastgesteld.

AANVRAGEN KREDIET NOODHERSTEL WALMUUR SPAARNE (EN NIEUWE GRACHT)

Mevrouw BOSMA: Het moge duidelijk zijn dat de VVD graag de komst ziet van de Nieuwe Grachtgarage, maar geen duidelijke kosten wil maken. We hebben in de commissie begrepen dat het hier om noodherstel gaat dat geen uitstel kan dulden. Alleen onder die voorwaarde kunnen wij akkoord gaan met dit krediet.

De heer DE VRIES: Het is uiterst belangrijk dat dit project zo snel mogelijk wordt uitgevoerd. Wij zeggen juist dat dit project beslist niet gunstig is voor de doorgang van de ondergrondse garage bij de Nieuwe Gracht. Wij hebben steeds meer de indruk dat we die niet moeten aanleggen. Dit is weer een extra reden.

De VOORZITTER: Vastgesteld.

UITVOERINGSKREDIET SANERING EN HERINRICHTING REINALDAPARK FASE 1

De VOORZITTER: Vastgesteld.

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Motie 15/1 Buitentuinen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 9 oktober 2008;

Constaterende dat:

met enige regelmaat openbare tuinen en pleinen permanent voor het publiek worden afgesloten, onder andere om overlast voor omwonenden te voorkomen;
dit soort besluiten niet automatisch in een commissie van de gemeenteraad aan de orde komen wanneer er geen sprake is van een (grond)verkoop;

Overwegende dat:

openbare tuinen en pleinen belangrijk zijn als een ruimte voor Haarlemmers om te spelen, te ontspannen en elkaar te ontmoeten;
zeker in een relatief versteende stad als Haarlem het afsluiten van tuinen en pleinen voor het publiek en het privatiseren van de openbare ruimte onderwerp hoort te zijn van een politieke afweging;
privatisering of afsluiting van openbare ruimte daarom door de gemeenteraad besproken hoort te worden;

Verzoekt het college van B en W voornemens tot permanente afsluitingen van openbare tuinen en pleinen voor het publiek altijd ter bespreking voor te leggen aan de van toepassing zijnde commissie (Beheer of Ontwikkeling), ook wanneer er geen sprake is van een (grond)verkoop;

En gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekening: PvdA, SP, GroenLinks, Actiepartij.

De VOORZITTER: Ik kan namens het college zeggen dat we het prima vinden om dit te doen en we nemen de motie daarom graag over. Geen bezwaren? Vastgesteld.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 22.40 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 6 november 2008.

De griffier,

De voorzitter,

mr. B. Nijman

mr. B.B. Schneiders